

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2554

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2554
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2554

มีนา ดาวเรือง. (2553). การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ การบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการการประเมิน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ, อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม โดยประเมินใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความ ยั่งยืน แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน และผู้บังคับบัญชา จำนวน 369 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิเลขคณิตและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบท อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและผู้บังคับบัญชา มีความคิดเห็น ว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศการศึกษามี ความคิดเห็น ว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า นักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็น ว่า คุณสมบัติผู้เรียน มีความเหมาะสม ส่วนคุณสมบัติอาจารย์ และทรัพยากรสนับสนุน มีความเหมาะสม อยู่ ในระดับมาก อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินมีความคิดเห็น ว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็น ว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนอาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน มีความคิดเห็น ว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม
3. ด้านกระบวนการ นักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็น ว่า การบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
4. ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร บัณฑิต อาจารย์นิเทศการศึกษาและผู้บังคับบัญชา มีความคิดเห็น ว่า บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
5. ด้านความยั่งยืนของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชา มีความคิดเห็น ว่า ความพึงพอใจต่อการ ปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก

AN EVALUATION OF BACHELOR OF TOURISM AND HOSPITALITY INDUSTRY
IN AVIATION BUSINESS SCHOOL OF TOURISM AND HOSPITALITY
MANAGEMENT B.E. 2548 SUAN DUSIT RAJABHAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
MEENA DAORUANG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Evaluation Methodology
At Srinakharinwirot University

May 2011

Meena Daoruang. (2011). *An Evaluation of Bachelor of Tourism and Hospitality Industry In Aviation Business, School of Tourism and Hospitality Management B.E. 2548, Suan Dusit Rajabhat University*. Master thesis, M.S. (Evaluation Methodology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof. Surachai Meechan, Asst. Dr. Urai Jaktreemongkol.

The purpose of this research was to evaluate Tourism and Hospitality Industry In Aviation Business, School of Tourism and Hospitality Management B.E. 2548 of Suan Dusit Rajabhat University by using the CIPP Evaluation Model of Stufflebeam comprising five aspects: Context, Input, Process, Product and Sustainability. The total samples of 369 information providers were composed of graduates, students, instructors, supervisors, aviation business experts and graduates' employers. The instruments were questionnaires. Data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The results of this research were as follows :

1. Context : The instructors, aviation business experts, graduates' employers rated that overall objectives of the program were suitable at a high level. But the supervisors rated that the objectives of the program were suitable at the highest level.
2. Input: The students, graduates, instructors rated that the qualities of students were suitable at a moderate level. But the qualities of instructors and supporting resources were suitable at a high level. The instructors and aviation business experts rated that the contents of the program were suitable at a high level. The supervisors rated that the contents of the program were suitable at a highest level. The instructors, supervisors and aviation business experts rated that the structure of the program was suitable at a moderate level.
3. Process: The students, graduates and instructors rated that the program management, teaching and learning process, evaluation and measurement were suitable at a high level.
4. Product: The graduates , supervisors and graduates' employers rated that the graduates' work attitude was suitable at a high level.
5. Sustainability: The graduates' employers rated that their pleasure with the graduates' work and developing tasks was at a high level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ของ
มีนา ดาวเรือง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2554

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ ประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท และอาจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรีมงคล กรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยเพื่อให้ปริญญาโทฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น ซึ่งเป็นประธานกรรมการการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ อาจารย์นรินทร์ ตาก้อนทอง พล.อ.ท.วัชระ ฤทธาคณี ดร.ณัฐวัฒน์ วารีนิช และนายนิพนธ์ ระวียัน ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัยรวมทั้งให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ นักศึกษาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการทำปริญญาโทฉบับนี้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณรำไพ ดาวเรือง และครอบครัวของผู้วิจัย ที่ได้ให้ทุนในการศึกษาเล่าเรียนและการทำปริญญาโท พร้อมทั้งแรงกระตุ้นและกำลังใจในการทำปริญญาโทตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยทำปริญญาโทจนสำเร็จตามที่มุ่งหมายไว้

มีนา ดาวเรือง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการประเมิน.....	3
ความสำคัญของการประเมิน.....	3
ขอบเขตของการประเมิน.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร.....	8
การประเมินหลักสูตรและรูปแบบการประเมินหลักสูตร.....	13
รูปแบบของการประเมิน.....	19
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF).....	21
หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบินโรงเรียนการ ท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีการดำเนินการประเมิน	39
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน.....	39
กรอบในการประเมิน.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	91
ขอบเขตการวิจัย.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	92
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก	103
ภาคผนวก ข	108
ภาคผนวก ค	110
ภาคผนวก ง	116
ประวัติย่อผู้วิจัย	178

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการแขนงวิชาธุรกิจการ บิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.....	31
2 แหล่งข้อมูลใช้ในการประเมิน	39
3 กรอบในการประเมินแต่ละด้านของการประเมิน.....	40
4 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืนจำแนกตามสถานภาพ	45
5 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์.....	48
6 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา.....	49
7 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต.....	50
8 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	51
9 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์นิเทศการศึกษา.....	52
10 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน	53
11 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์ นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับด้าน บริบท.....	54
12 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์ เกี่ยวกับด้านคุณสมบัติผู้เรียน.....	56
13 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านคุณสมบัติอาจารย์.....	59
14 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินเกี่ยวกับด้านโครงสร้างของหลักสูตร.....	62
15 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์ นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินเกี่ยวกับด้านเนื้อหาของหลักสูตร...	63
16 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านทรัพยากรสนับสนุน.....	66
17 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านการบริหารหลักสูตร.....	68
18 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน.....	70
19 คำชี้แจงเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านกระบวนการวัดและการประเมินผล.....	72

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 คำมีชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและอาจารย์นิเทศการศึกษาด้านทัศนคติของบัณฑิตที่มี ต่อการปฏิบัติงาน.....	74
21 คำมีชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการ พัฒนางานของบัณฑิต.....	76
22 สรุปผลการประเมินหลักสูตร.....	78
23 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร.....	80
24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับคุณสมบัติ ผู้เรียน.....	81
25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับคุณสมบัติ อาจารย์.....	83
26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ บัณฑิตเกี่ยวกับทรัพยากรสนับสนุน.....	84
27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิณเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตร.....	85
28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร.....	86
29 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับการบริหาร หลักสูตร.....	86
30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ บัณฑิตเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียน การสอน.....	87
31 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับการวัดและการ ประเมินผล.....	88
32 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับ ทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน.....	89
33 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของผู้บังคับบัญชาต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต.....	90
34 แหล่งข้อมูล.....	91

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลักษณะการประเมินและลักษณะการตัดสินใจรูปแบบการประเมินแบบชิป.....	20

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาคบริการมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้จะเป็นสาขาการผลิตที่สร้างรายได้และสร้างงานให้กับประเทศในสัดส่วนที่สูงแล้ว ยังเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการช่วยสนับสนุนการพัฒนาภาคการผลิตอื่นๆ ของประเทศ และเป็นภาคธุรกิจที่มีบทบาทในการดึงเงินลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาปีละหลายแสนล้านบาท ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงอาจเป็นช่องทางหนึ่งในการสร้างโอกาสการพัฒนาธุรกิจภาคบริการของประเทศไทยให้ขยายตัวรวดเร็วขึ้น หากมีการปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมและทันการ (วิชัย พิติเจริญธรรม. 2548:121)

งานบริการจึงเป็นงานที่มีเกียรติ เป็นงานที่ให้โอกาสได้รับใช้ผู้คน เป็นงานที่ได้มีโอกาสขัดเกลาตนเองสู่ความเป็นผู้ช่วยในกิจอันควรทำ เป็นงานที่ช่วยขัดเกลาจิตวิญญาณให้อ่อนนุ่ม ถ่อมตน ผักผ่อนการเป็นผู้ให้ ผู้ช่วยเหลือรับใช้ ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้อื่น งานบริการเป็นงานที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและผู้อื่น กล่าวคือมีคุณค่าต่อตนเอง เพราะเมื่อให้บริการย่อมได้รับประสบการณ์จากการบริการนั้น ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ ได้รับผลตอบแทน ได้รับความก้าวหน้ามั่นคง รางวัลของการบริการด้วยความเต็มใจนั้น จะส่งผลตั้งแต่การตระเตรียมการบริการ ขณะที่ให้บริการอยู่ และเมื่อบริการแล้วก็มีใจ อิ่มใจ ผ่องใส เบิกบานใจ เมื่อคิดถึงงานที่ได้ช่วยเหลือผู้คนอย่างมีคุณค่า และต่อมาเมื่อได้รับผลตอบแทนก็ยิ่งมีความสุขมากขึ้นไปอีก

ธุรกิจการบิน เป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่ง ซึ่งบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศให้สามารถเดินทางติดต่อกันได้สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย จึงเป็นที่นิยมของผู้เดินทางระหว่างประเทศมาก และจะทวีความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ธุรกิจการบินของโลก ของภูมิภาคและของประเทศไทย มีอัตราการเติบโตที่รวดเร็วมาก ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้โดยสารและสินค้าที่ขนส่งทางอากาศ มีปริมาณสูงขึ้นมาก แต่ละประเทศมีการขยายตัวและซื้อเครื่องบินใหม่ในจำนวนที่น่าประหลาดใจ เช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย รวมทั้งสายการบินของประเทศในกลุ่มตะวันออกกลางก็มีอัตราการเติบโตที่สูงมาก ดังนั้น ปัญหาที่ตามมา คือ การขาดแคลนบุคลากรในธุรกิจการบินที่มีความต้องการในอีก 3 ปี ข้างหน้าอีกนับหมื่นคน (พรนพ พุกกะพันธ์. 2548:1)

การที่จะให้บุคลากรในธุรกิจการบิน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้ดีนั้น จะต้องอาศัยการศึกษา ดังที่นักการศึกษาหลายท่าน อาทิ กู๊ด (Good.1973:191) กล่าวไว้ว่า การศึกษาหมายถึง 1.กระบวนการเบ็ดเสร็จที่บุคคลนำมาพัฒนาความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมต่างๆ ที่มีคุณค่าอันเป็นที่พึงปรารถนาในสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ 2.กระบวนการทางสังคมซึ่งเลือกสรรและควบคุมสิ่งแวดล้อมให้บุคคลได้รับความสามารถและพัฒนาตนเองอย่างดีที่สุดตามที่สังคมปรารถนา 3. ศิลปะการถ่ายทอดความรู้จากอดีตซึ่งจัดไว้อย่างมีระเบียบให้แก่บุคคล

แต่ละรุ่น สำหรับการศึกษาไทย ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ดังนี้ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในตัวบุคคล (สุนทร ศรีรักษา.2522:37-43) สาโรช บัวศรี (2514:8) ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษาหมายถึง ความเจริญงอกงามที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เนื่องจากได้รับประสบการณ์ที่เลือกเฟ้นแล้วอย่างดีสรุป การศึกษา คือ กระบวนการที่จะพัฒนาความรู้ ความสามารถต่างๆ เจตคติ ความประพฤติ การมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว เพื่อให้บุคคลนั้นนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองให้มากที่สุด

การจัดการศึกษาของสถาบันใดหรือหลักสูตรใด ที่สามารถทำให้นักศึกษาทุกคนสำเร็จ การศึกษาได้ตามหลักสูตรที่กำหนด โดยประหยัดทั้งงบประมาณ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ และเวลาที่ใช้ในการศึกษา การจัดการศึกษาของสถาบันนั้นหรือหลักสูตรนั้นย่อมมีประสิทธิภาพมาก คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร (สมนึก ธาตุทอง. 2548: 3) หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้จัดประสบการณ์ทั้งหมด ตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของประเทศได้พัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ (สวัสดิ์ ประทุมราช และคณะ. 2521: 1) ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานั้น จำเป็นต้องมีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF) เพื่อที่จะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้เปิดหลักสูตรแขนงวิชาธุรกิจการbin โดยครั้งแรกเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันการbinพลเรือน โดยพลอากาศโท ชรัช ปานสุวรรณ กับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ในขณะนั้น เพื่อให้สามารถเปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีภาคปกติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แขนงวิชาธุรกิจการbin ต่อมาในปี พ.ศ.2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยคณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรการท่องเที่ยวและบริการ ได้รับอนุมัติให้เปิดหลักสูตรแขนงวิชาธุรกิจการbin และมีการปรับปรุงหลักสูตรแขนงวิชาธุรกิจการbinขึ้น เพื่อให้มีความทันสมัยและเหมาะสมตลอดจนเป็นไป ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ซึ่งเป้าหมายหลักตามแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ช่วงระยะเวลา พ.ศ.2549 – 2554 เป็นไปในทิศทางเพื่อความอยู่รอดของมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันความเป็นเลิศในด้านอื่นๆ ของ “ราชภัฏสวนดุสิต” จำเป็นต้องคงสภาพไว้ด้วยเช่นกัน จึงเกิดเป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 4 อัตลักษณ์ คือ อุตสาหกรรมอาหาร (Food Industry) การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood) พยาบาลศาสตร์ (Nursing Science) และอุตสาหกรรมบริการ (Service Industry) ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้ปรับโครงสร้างคณะ และสถาปนาโรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการขึ้น ตามอนุมัติสภามหาวิทยาลัย พ.ศ.2553 โครงสร้างของโรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ ประกอบด้วย

หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งมีแขนงวิชาธุรกิจการท่องเที่ยว แขนง การโรงแรม และแขนงวิชาธุรกิจการบิน

นับตั้งแต่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้เปิดสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและ บริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ ตั้งแต่ พ.ศ.2548 ถึงปัจจุบัน รวมเวลาได้ 6 ปี มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว 3 รุ่น จำนวน 187 คน และยังไม่มีการประเมิน หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ว่าหลักสูตรนี้ได้รับบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ เพียงใด ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยเลือกใช้รูปแบบการประเมิน แบบซีบีพี (CIPP) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003) ใน 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบริบท ด้าน ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ซึ่งสิ่งที่ได้จากการประเมินครั้งนี้จะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้โดยเฉพาะผู้บริหารจัดการหลักสูตรในการ จัดทำข้อสารสนเทศ ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรนี้ จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบินของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนง วิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน ดุสิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (CIPP) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003) ใน 5 องค์ประกอบคือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความ ยั่งยืน

ความสำคัญของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียน การท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีความสำคัญดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการ บริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการประเมินนี้เป็นการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ใน 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความยั่งยืน

2. ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่สอนรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 13 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ศูนย์สุพรรณบุรี จำนวน 67 คน บัณฑิต จำนวน 187 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 187 คน อาจารย์นิเทศการศึกษา จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน จำนวน 3 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อได้มาซึ่งสารสนเทศเพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยใช้วิธีการประเมินแบบซีบีพี(CIPP) ของ สตัลเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003) และประเมินใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน

1.1 ด้านบริบท หมายถึง วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง ปัจจัยที่ใช้ในการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย คุณสมบัติผู้เรียน คุณสมบัติอาจารย์ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร และทรัพยากรสนับสนุน

1.2.1 คุณสมบัติผู้เรียน หมายถึง คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการตามระเบียบของมหาวิทยาลัยกำหนด

1.2.2 คุณสมบัติอาจารย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความสามารถหรือบุคลิกลักษณะที่อาจารย์พึงปฏิบัติต่อผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ

1.2.3 โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง องค์ประกอบของหลักสูตร เช่น จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ,จำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชา

1.1.4 เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง สาระ ความรู้ และประสบการณ์การเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่นำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในงานด้านอุตสาหกรรมบริการ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้

1.2.5 ทรัพยากรสนับสนุน หมายถึง ทรัพยากรที่สนับสนุนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น เอกสารตำรา สื่อ-อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนและสถานที่

1.3 ด้านกระบวนการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกเป็น

1.3.1 การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการบริหารงานในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน เช่น การคัดเลือกนักศึกษา, การดูแลมาตรฐานการศึกษาและการให้บริการทางวิชาการแก่อาจารย์และนักเรียน

1.3.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น การจัดเตรียมความพร้อมผู้เรียน การดำเนินการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนอย่างเต็มที่และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.3.3 การวัดและการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนโดยมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสม แม่นยำ สามารถทราบผลได้อย่างรวดเร็ว

1.4 ด้านประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จของหลักสูตรพิจารณาจากคุณภาพของบัณฑิตที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ได้แก่

ทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน หมายถึง ทักษะ ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพด้านอุตสาหกรรมบริการ ในด้านการให้บริการแก่ลูกค้า การปฏิบัติงานและในด้านจริยธรรม คุณธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน

1.5. ด้านความยั่งยืนของหลักสูตร หมายถึง ความต่อเนื่องของหลักสูตรพิจารณาจากความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต ได้แก่

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต หมายถึง ความรู้สึกดี ความรู้สึกชอบในความรู้ความสามารถและบุคลิกลักษณะของบัณฑิตที่จะปฏิบัติงานและพัฒนาของตน จนทำให้งานประสบความสำเร็จ

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2551

3. บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในปีพ.ศ. 2548 - 2550

4. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอนหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสวนดุสิต

5. ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานหรือหน่วยงานที่บังคับ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทำงาน
อยู่

6. อาจารย์นิเทศการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนิเทศการสอนนักศึกษาใน
หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการ
บริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

7. ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ
ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านธุรกิจการบิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร
  - ความหมายของหลักสูตร
  - ความสำคัญของหลักสูตร
  - องค์ประกอบของหลักสูตร
  - ลักษณะของหลักสูตรที่ดี
2. การประเมินหลักสูตร
  - ความหมายของการประเมินหลักสูตร
  - จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
  - เกณฑ์ของการประเมินหลักสูตร
  - ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร
  - ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร
3. รูปแบบของการประเมิน
4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)
5. หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - งานวิจัยในประเทศ
  - งานวิจัยต่างประเทศ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” แปลมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “curriculum” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “currere” หมายถึง “running course” หรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่ง ต่อมาได้นำศัพท์นี้มาใช้ในทางการศึกษาว่า running sequence of course or learning experience (Armstrong. 1989: 2) การที่เปรียบเทียบหลักสูตรกับสนาม หรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งอาจเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาในระดับใดหรือหลักสูตรใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องฝ่าฝืนความยากของวิชาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ตามลำดับขั้น ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเช่นเดียวกับนักวิ่งที่ต้องวิ่งแข่งและฝ่าฝืนอุปสรรคไปสู่ชัยชนะ และความสำเร็จให้ได้

สวัสดิ์ ประทุมราช และคณะ (2521: 1) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนหรือแนวทางการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้จัดประสบการณ์ทั้งหมดตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของประเทศไทยพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

ธีรารัง บัวศรี (2532: 6) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2521: 6) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า ประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้เด็กได้เรียน เนื้อหาวิชา ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม กิจวัตร สิ่งแวดล้อม เมื่อประมวลเข้ากันแล้ว ก็จะเป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการเรียนรู้ของเด็ก

สุมิตร คุณานุกร (2523: 2) กล่าวว่าหลักสูตร คือ โครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ สัจด์ อุทรานันท์ (2532: 16) ได้กล่าวถึง หลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่เกิดขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่ายหรือเป็นขั้นตอนอย่างดี
2. หลักสูตรประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในแบบที่ต้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้น สำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้รับรู้และได้ตอบสนองต่อการแนะนำของโรงเรียน

จากความหมายทั้งหมดดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า “หลักสูตร” คือ แผนหรือแนวทาง เพื่อชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู และอาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้จัดเนื้อหาสาระ

กิจกรรมและประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาชาวอเมริกัน ได้กล่าวเน้นความสำคัญของหลักสูตรว่า “หลักสูตรเป็นเสมือนเครื่องนำทางให้เด็กไปสู่จุดมุ่งหมาย หลักสูตรไม่ใช่เป็นแต่เพียงแนวการเรียนเท่านั้น ยังรวบรวมรายการและปัญหาต่าง ๆ ไว้อีกด้วย หลักสูตรไม่ใช่เนื้อหาวิชา แต่เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่นำเข้ามาในโรงเรียน

นอกจากนี้ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2540: 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า การที่จะทราบว่าการศึกษาในระดับใดดีหรือไม่ดี สามารถศึกษาได้จากหลักสูตรการศึกษาในระดับนั้น ๆ ของประเทศ เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการปรับจุดมุ่งหมาย และนโยบายทางการศึกษาของชาติเข้าสู่การปฏิบัติในสถาบันระดับต่าง ๆ หลักสูตรเปรียบเสมือนเป็นหางเสือที่จะคอยกำหนดทิศทาง การเรียนการสอนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา หลักสูตรเป็นเครื่องชี้แนะความเจริญของชาติ ถ้าประเทศใดมีหลักสูตรที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพก็จะสะท้อนไปถึงคนในประเทศ

จากความสำคัญของหลักสูตรดังกล่าวพอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน และสังคมควรจะ ได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนโดยตรง
4. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้าง ที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่สังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองดี บำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติ
5. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดลักษณะของสังคมในอนาคต

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ทาบา (Hida Taba. 1962: 10) กล่าวว่าหลักสูตรควรมีองค์ประกอบอยู่ 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชา และจำนวนชั่วโมงของแต่ละวิชา
3. กระบวนการสอนและการเรียนหรือการนำหลักสูตรไปใช้
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

ธำรง บัวศรี (2542: 8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึงผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึงลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึงผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

โบแชมปี (Beauchamp, 1981: 197) ได้กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วย

1. ระบบเนื้อหา
2. ระบบการสอน
3. ระบบของการประเมินผล

ภพ เลหาไพบูลย์ (2537: 41) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 องค์ประกอบดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นความต้องการหรือความประสงค์ของหลักสูตรที่บุคคลในสังคมมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้

2. เนื้อหาสาระ หมายถึง ความรู้ต่างๆ ได้แก่ ข้อเท็จจริง มโนคติ กฎ หลักการ สมมติฐาน และทฤษฎี

3. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

4. การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อดูพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2532: 189) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของหลักสูตรว่า หลักสูตรที่ดีควรจะกล่าวถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งควรมีทั้งจุดหมายทั่วไปและจุดหมายเฉพาะ
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิชาการในชุมชน
6. การประเมินผล

จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 4 อย่าง คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จุดมุ่งหมายเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทาง คุณลักษณะที่พึงประสงค์จะให้ผู้เรียนได้รับ เนื้อหาวิชา เป็นสาระสำคัญที่นำมาเป็นสื่อหรือเป็นสิ่งที่เร้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาจนบรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กระบวนการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดยมี จุดมุ่งหมายเป็นที่หมายปลายทาง และใช้เนื้อหาวิชาเป็นเครื่องมือทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อและ พัฒนา ส่วนการประเมินผลเป็นการค้นหาการพัฒนาของผู้เรียน และค้นหาวิธีการดำเนินการปฏิบัติ ที่จะจัดประสบการณ์ในลักษณะใดจะเกิดผลตามที่คาดหวังไว้

1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

เสริมศรี ไชยศร (2526: 5) ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีว่า หลักสูตรที่ดีต้องมีจุดมุ่งหมาย 5 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นคนที่สมบูรณ์มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะ ชีวิต และสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม
2. เพื่อมุ่งเตรียมความพร้อมทางสติปัญญา ความสามารถ
3. เพื่อส่งเสริมทักษะที่เน้นเครื่องมือการเรียนรู้ในสังคม
4. เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญา เอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
5. เพื่อพัฒนาความเป็นสากล ความก้าวหน้า และทัดเทียมกับนานาชาติในเชิงวิชาการ เพื่อหาประสบการณ์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 39) กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ใช้หลักสูตร ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดการบริหาร การบริการอำนวยความสะดวก เพื่อให้หลักสูตรและการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรควรกำหนดการจัดประสบการณ์ วิธีการ การวัดและการประเมินผลให้ชัดเจน

3. หลักสูตรที่ดีควรระบุได้ว่า ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะอย่างไร และผลผลิตจากหลักสูตรมีคุณภาพอย่างไร

หลักสูตรเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ บุญเลี้ยง ทูมทอง (2553: 16-17)

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของพัฒนาการของเด็กในวัยต่าง ๆ
3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์ของชาติ
4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนเพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีพัฒนาการในทุกด้าน

5. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาทักษะ และวิชาเนื้อหาให้เหมาะสมกัน ในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุกด้าน

6. หลักสูตรที่ดี ควรสำเร็จขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อจะได้ผลดีควรจัดทำเป็นรูปคณะกรรมการ

7. หลักสูตรที่ดี จะต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น
  - 7.1 ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
  - 7.2 ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ
  - 7.3 ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอันแสดงลักษณะของสังคม
  - 7.4 ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์
  - 7.5 ความเปลี่ยนแปลงทางปรัชญาการศึกษา
  - 7.6 ความเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทางจิตวิทยา
  - 7.7 ความเปลี่ยนแปลงในจุดประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี

7.8 วิวัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรม และภาวะความเป็นอยู่ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ระบบการปกครองประเทศที่เปลี่ยนแปลง

7.9 ความเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารการศึกษา อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา วิธีสอนและการประเมินผลการศึกษา

8. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องกันไป และจะต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ขาดตอนจากกัน

9. หลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้มีความเป็นอยู่อย่างผาสุก

10. หลักสูตรที่ดีจะต้องเพิ่มพูนและส่งเสริมทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นของเด็ก

11. หลักสูตรที่ดี ย่อมส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต

12. หลักสูตรที่ดี ย่อมส่งเสริมให้เด็กทำงานเป็นอิสระ และทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อพัฒนาให้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

13. หลักสูตรที่ดีย่อมบอกแนวทาง วิธีสอน และอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม

14. หลักสูตรที่ดีย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่จะปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

15. หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ

16. หลักสูตรที่ดี ต้องส่งเสริมให้เด็กรู้จักแก้ปัญหา

17. หลักสูตรที่ดี ต้องจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก

18. หลักสูตรที่ดี ต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละบุคคล

19. หลักสูตรที่ดีจะต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติและสะดวกแก่การวัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า หลักสูตรที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในวิชาการ เป็นคนสมบูรณ์ มีคุณภาพ และสามารถที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. การประเมินหลักสูตรและรูปแบบการประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

กูด (Carter V.Good.1945: 209) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตรคือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนการจัดโครงการต่อเนื่องและการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam Daniel L.; et al. 1971: 128) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521: 192) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นว่าอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 138-139) ได้อธิบายว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อมูลจากการวัดผลในแง่ต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้นมีคุณค่าประการใด มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงไร หรือได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป และนำเสนอผู้บริหารผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการดำเนินต่อไป หรือการประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร อันได้แก่ หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนและการวัดผลว่าจะสัมพันธ์กันหรือไม่

สุจริต เพียรชอบ (2523: 64) ได้กล่าวถึง การประเมินหลักสูตรไว้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ ผู้ประเมินหลักสูตรจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางด้านหลักสูตรและด้านการประเมินผล ซึ่งจะต้องเน้นการประเมินทั้งโปรแกรมการศึกษา มิใช่แต่เพียงผลการเรียนปีสุดท้ายเท่านั้น แต่ควรประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

จากความหมายของการประเมินหลักสูตร สามารถสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร โดยกระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาพิจารณาและสรุปว่าหลักสูตรนั้นมีคุณค่าเพียงใด มีคุณภาพดีหรือไม่ หรือได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรือต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรแต่ละจุดแต่ละขั้นตอนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในรายละเอียด แต่จุดมุ่งหมายใหญ่ของการประเมินหลักสูตรมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

ทาบ (Taba, 1962: 310) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินหลักสูตรกระทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา การประเมินดังกล่าวจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ จุดประสงค์ ขอบเขตของเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้ใช้ บริหารและผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชาต่างๆ การใช้สื่อและวัสดุการสอน ฯลฯ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537: 218-219) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไปจะมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อคุณค่าของหลักสูตร โดยตรวจสอบดูว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่
2. เพื่อวัดผลดูว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบระบบของหลักสูตร รวมทั้งวัสดุประกอบหลักสูตร และการบริหารและบริการหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. การประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนเอง หรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบดูว่าลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 192-193) กล่าวว่า โดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรใดๆ ก็ตามจะมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่คล้ายคลึงกันดังนี้คือ

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร
2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบบริหารหลักสูตรการนิเทศกำกับดูแล การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีกหรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด
4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วหรือไม่อย่างไร

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตรดังกล่าว ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาของสังคมซึ่งจะมีผลกระทบต่อคุณภาพของประชากรในการพัฒนาสังคมในอนาคตต่อไป ดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งไม่น้อยไปกว่ากระบวนการในการจัดการศึกษาในส่วนอื่นๆ

2.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร เกณฑ์นี้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ เกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Criteria) เกณฑ์ทางปฏิบัติ (Practical Criteria) และเกณฑ์ของความคุ้มค่า (Prudential Criteria)

1. เกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Criteria) มีดังนี้

- 1.1 ความเที่ยงตรงภายใน (Internal Validity) เป็นความสอดคล้องระหว่างข้อมูลและการอธิบายปรากฏการณ์
- 1.2 ความเที่ยงตรงภายนอก (External Validity) เป็นความสามารถที่จะเชื่อมโยงจากกลุ่มหนึ่งไปยังกลุ่มอื่นๆ ที่มีสถานภาพใกล้เคียงกัน
- 1.3 ความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นความคงที่ระหว่างการวัดตัวแปรต่างๆ หมายถึง ข้อมูลใหม่ที่ได้รับจะต้องไม่แตกต่างไปจากข้อมูลที่มีอยู่เดิม
- 1.4 ความเป็นปรนัย (Objectivity) ผู้ที่ประเมินจะต้องมีข้อตกลงร่วมกันในการประเมินหลักสูตร เทคนิควิธีควรจะทำให้การตีความออกมาได้คล้ายคลึงกัน

2. เกณฑ์ทางปฏิบัติ (Practical Criteria) มีดังนี้

2.1 ตรงตามจุดประสงค์ (Relevance) การประเมินผลควรจะต้องตรงตามรายละเอียดของวัตถุประสงค์ในการประเมิน มิฉะนั้นข้อมูลที่เก็บมาได้จะไม่มี ความหมาย

2.2 ความสำคัญ (Importance) การประเมินผลควรเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เห็นว่ามี ความสำคัญที่สุด และไม่ต้องสนใจข้อมูลที่มีความสำคัญน้อย

2.3 ขอบเขต (Scope) การกำหนดของเขตของการประเมินผลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญได้ ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์และมีความสำคัญ แต่ถ้าไม่มีขอบเขตจะทำให้ได้ความจริงแต่ไม่ใช่ ความจริงทั้งหมด การหาข้อมูลจึงต้องครบเกณฑ์ คือ ตรงตามจุดประสงค์ เป็นข้อมูลที่สำคัญ และไม่แคบเกินไป

2.4 เชื่อถือได้ (Credibility) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากการประเมินผล จะต้อง เชื่อถือได้ มิฉะนั้นการประเมินผลจะล้มเหลว รายงานผลการประเมินจะนำมาใช้ประโยชน์ไม่ได้

2.5 กำหนดเวลาเหมาะสม (Timeliness) การประเมินผลควรมีการกำหนดเวลาที่ เหมาะสม คือ ไม่เร็วเกินไปหรือช้าเกินไป การจัดสรรข้อมูลที่จำกัดในช่วงเวลาที่ถูกต้อง จะดีกว่าได้ ข้อมูลที่สมบูรณ์ในช่วงเวลาที่ไม่ถูกต้อง

2.6 ใช้ได้แพร่หลาย (Pervasiveness) ผู้ประเมินควรแน่ใจว่าผลการประเมินควรจะ เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและนำไปใช้ได้

3. เกณฑ์ของความคุ้มค่า (Prudential Criteria) มีดังนี้

3.1 ประสิทธิภาพ (Efficiency) การประเมินอาจจะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กล่าวข้างต้น ครบถ้วน แต่อาจจะยังไม่มีประสิทธิภาพพอเพียง หลังจากการประเมินผลเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องมีการ นำไปปฏิบัติอีกหลายอย่างที่เกี่ยวกับกับคณะบุคคลในโรงเรียน เงิน และการจัดการในโรงเรียน เกณฑ์ในด้านประสิทธิภาพควรจะนำมาใช้ในการปรับให้มีการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ สเทนเฮาส์ (Stenhouse) ได้เสนอเกณฑ์ 5 ประการ ที่อาจนำมาใช้ในการ ประเมินหลักสูตร หรือการปฏิบัติทางการศึกษา เกณฑ์ดังกล่าว ได้แก่ (รุจิรุ ภูสาระ. 2545:152; อ้างอิงจาก Stenhouse. 1975: 117-118)

1. ความหมาย (Meaning) ผู้ประเมินควรให้ความสนใจกับความหมายของหลักสูตร มากกว่าการพิจารณาเพียงว่าการตัดสินใจมีคุณค่าเพียงใด ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นงานที่ค่อนข้าง จะเป็นศิลปะที่มีความหมายและวิธีการเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ดังนั้นการอธิบายความหมายของ หลักสูตรในเชิงศิลปะจะช่วยให้ได้ความหมายที่แท้จริงของหลักสูตร

2. ศักยภาพ (Potential) งานของผู้ประเมินส่วนหนึ่งเป็นการตอบคำถามที่เกิดจากการ ประเมินผล คำถามส่วนใหญ่มักจะถามว่า เมื่อจบหลักสูตรผู้เรียนจะได้อะไรบ้าง มากกว่าจะถามว่า อะไรจะเกิดขึ้นถ้าเรานำหลักสูตรนี้ไปใช้ในโรงเรียน

3. ความสนใจ (Interest) ในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ แล้วนำผลมาขยายนั้นความ สนใจจะเกิดขึ้นถ้ามีการตั้งคำถามว่า หลักสูตรมีคุณภาพและมีความสำคัญเพียงใด

4. เงื่อนไข (Conditionality) การนำหลักสูตรมาใช้ต้องขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียนหรือโรงเรียน ครูจึงต้องวางเงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียนของตนเอง
5. ความชัดเจน (Elucidation) เกณฑ์นี้ระบุว่า หลักสูตรควรจะสร้างมาจากความเข้าใจในทฤษฎีทางการศึกษา และนวัตกรรมทางการศึกษา

2.4 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

ทาบา (Hilda Taba. 1962: 324) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการ มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์และตีความวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มองเห็นกระจ่างชัดในเชิงพฤติกรรม คือปฏิบัติได้จริง (Formulation and Clarification for Objective)
2. คัดเลือกและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับค้นหาหลักสูตร (Selection and Construction of the Appropriate Instruments for Getting Evidences)
3. ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นประเมินผลหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Application of Evaluative Criteria)
4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนและลักษณะของการสอนเพื่อนำมาประกอบในการแปลผลของการประเมิน (Information on the Background of Students and the Nature of Instruction in the Light of Which to Interpret the Evidences)
5. แปลผลของการประเมิน เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการสอนต่อไป (Translation of Evaluation Findings into Improvement of the Curriculum and Instruction)

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2540: 198-202) กล่าวว่า ในการประเมินหลักสูตรนั้น ผู้ประเมินผลควรดำเนินตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังนี้ คือ

1. ขั้นตอนกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินหลักสูตรต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่า จะประเมินในส่วนใดหรือเรื่องใด และในแต่ละเรื่องจะศึกษาบางส่วนในเรื่องนั้น ๆ ก็ได้
2. ขั้นตอนวางแผนออกแบบการประเมิน ตั้งแต่
  - 2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.2 การกำหนดแหล่งข้อมูล
  - 2.3 การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน
  - 2.5 การกำหนดเวลา
3. ขั้นรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล
5. ขั้นรายงานผลการประเมิน

จากขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปขั้นตอนการประเมินหลักสูตรได้ดังนี้

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการประเมิน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมินเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการในการดำเนินการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไร ในส่วนใด ด้วยวัตถุประสงค์อย่างไร

2. ขั้นกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการที่จะใช้ในการประเมินผล การกำหนดเกณฑ์และวิธีการประเมินเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการประเมิน เกณฑ์การประเมินจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพในส่วนของหลักสูตรที่ถูกประเมิน การกำหนดวิธีการที่จะใช้ในการประเมินผล ทำให้เราสามารถดำเนินงานไปตามขั้นตอนได้อย่างราบรื่น

3. ขั้นการสร้างเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะมีผลทำให้การประเมินนั้นน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลายอย่าง ซึ่งผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และสร้างอย่างมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงสูง

4. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นการรวบรวมข้อมูลนั้นผู้ประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลตามขอบเขตและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

5. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นนี้ผู้ประเมินจะต้องกำหนดวิธีการจัดระบบข้อมูล พิจารณาเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ที่เหมาะสม แล้วจึงวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

6. ขั้นสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการประเมิน ในขั้นนี้ผู้ประเมินจะสรุป และรายงานผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต้น ผู้ประเมินจะต้องพิจารณารูปแบบของการรายงานผลว่าควรจะเป็นรูปแบบใด และการรายงานผลจะมุ่งเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีคุณภาพหรือไม่เพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ควรแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิก

7. ขั้นนำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาหลักสูตรในอนาคตต่อไป

2.5 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เราทราบถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร การประเมินผลมีประโยชน์ในการจัดการศึกษา การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยผลจากการประเมินผลเป็นสำคัญ ประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตรมีดังนี้ (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546: 257 – 258)

1. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้นมีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกต้อง ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

2. สร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และค่านิยมที่มีต่อโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน
3. ช่วยในการบริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจะได้อำนาจที่จะตัดสินใจและสนับสนุนช่วยเหลือ หรือบริการทางใดบ้าง
4. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนนักเรียนได้ผลดี ด้วยความร่วมมือกันทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
5. ให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไขร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับทางโรงเรียน
6. ช่วยให้การประเมินผลเป็นระบบระเบียบ เพราะมีเครื่องมือ และหลักเกณฑ์ทำให้เป็นเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น
7. ช่วยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร
8. ช่วยให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร ทำให้สามารถวางแผนการเรียนในอนาคตได้ ข้อมูลของการประเมินผลหลักสูตรทำให้ทราบเป้าหมายแนวทาง และขอบเขตในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) รูปแบบ CIPP โดยสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam)

1. Context-Input-Process-Product (CIPP)

โดยสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam.1973: 129) ซึ่งได้เสนอแนวคิดในการประเมินที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบของการประเมินแบบที่ยึดหลักในการตัดสินใจ (decision – oriented evaluation) เป็นรูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ การประเมินแบบซิปเป็นการประเมินเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหรือสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการของโครงการต่างๆ คำว่า CIPP ย่อมาจากคำ 4 คำ ได้แก่

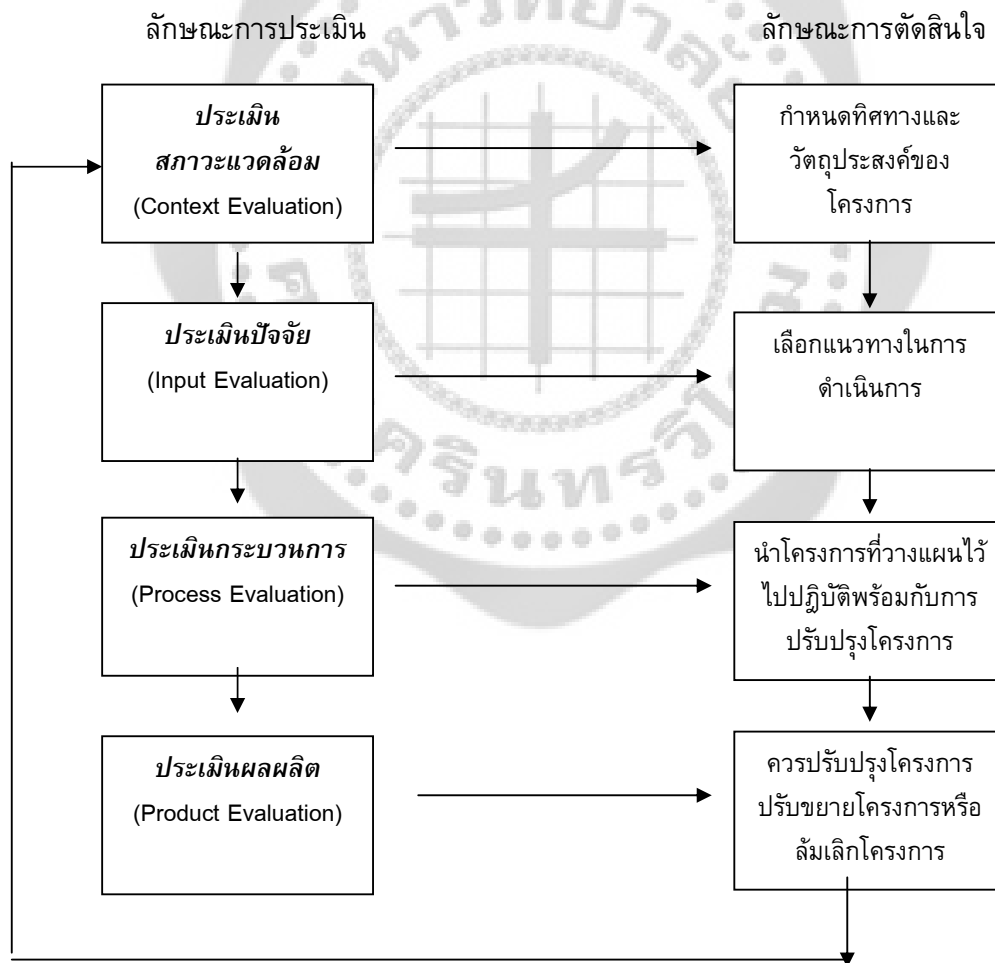
1.1 การประเมินบริบท (C: context evaluation) คือ การประเมินสภาพแวดล้อมความต้องการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร รวมทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและการศึกษาตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคทั้งในและนอกระบบสังคมปัจจุบัน ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงาน นโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการอื่นๆ รวมทั้งนำไปสู่การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.2 การประเมินตัวป้อนเข้า (I: input evaluation) คือ การประเมินปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปัจจัยที่เป็นตัวทำให้เกิดวิธีการที่จะนำมาใช้ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุประสงค์ที่ต้องการเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่างๆ ทั้งในด้านกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งวิธีการและระบบบริหารงานของหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรใช้วิธีการใดที่เหมาะสมกว่า

1.3 การประเมินกระบวนการ (P:process evaluation) คือ การประเมินกระบวนการของหลักสูตรในด้านของการพัฒนาการเรียนการสอน เนื้อหาวิชาทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เป็นการประเมินการดำเนินงานหลังจากที่ได้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลที่ได้จากการประเมินทำให้ทราบว่า การดำเนินงานตามหลักสูตรมีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง การประเมินในส่วนนี้จะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจที่สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่

1.4 การประเมินผลผลิต (P:product evaluation) คือ การประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรตามวิธีการและแนวการดำเนินการสอน การประเมินผลส่วนนี้เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงข้อบกพร่องของการวางแผน การบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และเมื่อดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแล้วจะต้องทำการประเมินกระบวนการเดิมอีก เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การประเมินดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดการกับการตัดสินใจ ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 ลักษณะการประเมินและลักษณะการตัดสินใจรูปแบบการประเมินแบบซิป

4. TQF หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd

TQF หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd คือ กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักการสำคัญของ TQF

1. เป็นเครื่องมือในการนำแผนนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
2. มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต
3. มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน
4. เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี
5. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง
6. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ TQF

นอกจากจะให้เป็นที่ไปตามหลักการสำคัญของ TQF ตามที่เสนอข้างต้นแล้ว มีวัตถุประสงค์อื่นที่สำคัญอีก ดังนี้

1. เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิ
2. เพื่อให้แต่ละสาขา/สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขาสาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ
3. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (deregulations) ในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา

โครงสร้างและองค์ประกอบของ TQF

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)
2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย
3. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ
4. ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละคุณวุฒิ
5. จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษา
6. การกำหนดชื่อคุณวุฒิ
7. การเทียบโอนความรู้หรือประสบการณ์

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)

- ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)
- ระดับที่ 2 ปริญญาตรี
- ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ระดับที่ 4 ปริญญาโท
- ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิประเทศไทย

มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)
- 2) ด้านความรู้ (Knowledge)
- 3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)
- 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)

3. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and Information Technology Skills)

ในบางสาขาวิชาอาจกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้มีมากกว่า 5 ด้านก็ได้ เช่น บางสาขาวิชา เน้นทักษะของการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ก็จะเพิ่มมาตรฐานผลเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือบางสาขาวิชาต้องการใช้บัณฑิตของสาขาวิชามีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาอื่นก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้

4. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับที่ 2 ปริญญาตรี

4.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางด้านจริยธรรมและวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ด้วยวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกร่วมกันได้อย่างสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ แสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและการจัดลำดับความสำคัญ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ และบูรณาการได้อย่างสมดุลเหมาะสมระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เป็นอย่างดีต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำในการทำงาน ในกลุ่มต่าง ๆ ในครอบครัว และชุมชน

4.2 ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ รู้หลักและทฤษฎีที่สัมพันธ์กัน ตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ที่เรียนในหลักสูตรวิชาชีพมีความคุ้นเคยกับพัฒนาการล่าสุด ณ ระดับแนวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา รวมทั้งตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในหลักสูตรที่เตรียมนักศึกษาเพื่อปฏิบัติงานวิชาชีพ นักศึกษา

จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ เทคนิค ข้อบังคับ รวมถึงวิธีการปรับปรุงให้ทันตามกาลเวลาเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

4.3 ด้านทักษะทางปัญญา

มีความสามารถในการทำวิจัย เข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล ค้นหาแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่กว้างขวาง และประยุกต์ข้อสรุปเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งที่แตกต่างกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากภายนอก สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ภาคปฏิบัติและผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจ สามารถประยุกต์ทักษะและความเข้าใจอันต้องแท้เหล่านี้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขา/สาขาวิชาที่เรียนสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้กระบวนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่เป็นประจำได้อย่างเหมาะสม และแยกแยะสถานการณ์ที่ต้องการการแก้ไขปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมกับนำเอาความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อสนองตอบต่อสถานการณ์เช่นนั้น

4.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มที่มีสถานการณ์ไม่ชัดเจน และต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการดำเนินการ แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการความสนใจและกล่าวถึงปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

4.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเมื่อศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งแล้ว สามารถระบุเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมายและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมเป็นประจำในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และสื่อสารข้อมูลข่าวสารและความคิด

5. ลักษณะของหลักสูตรคุณวุฒิระดับที่ 2 ปริญญาตรี

หลักสูตรระดับปริญญาตรี ต้องออกแบบมาเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในสาขา/สาขาวิชาอย่างกว้างๆ เน้นให้รู้ลึกในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ การพัฒนาและผลการวิจัยล่าสุด นักศึกษาควรตระหนักถึงความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปริญญาตรีเป็นคุณวุฒิพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่อาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่ใช้ทักษะความชำนาญสูง และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นด้วย ดังนั้นหลักสูตรจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ และพื้นฐานความรู้ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นต่อการศึกษาด้วย

6. จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษา

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

7. การกำหนดชื่อคุณวุฒิ

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดชื่อปริญญา

8. การเทียบโอนความรู้หรือประสบการณ์

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และเรื่อง ข้อแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ

5. หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียน การท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม รวมทั้งมีบุคลิกภาพ
เหมาะสมกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ หรือ
อุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE INDUSTRY)

2. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตาม
มาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE
BUSINESS)

3. เพื่อเป็นฐานรองรับเส้นทางในการทำงาน ให้มีโอกาสดำรงตำแหน่งหน้าที่การงาน และ
พัฒนาได้ในทางการศึกษาต่อยอด

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรแขนงวิชาธุรกิจการบิน

1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต

2. โครงสร้างหลักสูตร

2.1	หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
2.2	หมวดวิชาเฉพาะ	87	หน่วยกิต
	วิชาแกนหลักสูตร	33	หน่วยกิต
	วิชาเลือก	54	หน่วยกิต
	วิชาเลือกภาษา	12	หน่วยกิต
	วิชาเลือกแขนง	42	หน่วยกิต
2.3	หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	5	หน่วยกิต
2.4	หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

3. การจัดการเรียนการสอน

3.1	หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
1500101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น		3(3-0)
	Thai for Communication and Information Retrieval		
1500102	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น		3(3-0)
	English for Communication and Information Retrieval		

1500103	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ English for Communication and Study Skills	3(3-0)	
1500104	ความจริงของชีวิต Meaning of life	3(3-0)	
2000102	สุนทรียภาพของชีวิต Aesthetic Appreciation	3(3-0)	
2000101	พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน Human Behavior and Self Development	3(3-0)	
2500102	วิถีไทย Thai Living	3(3-0)	
2500103	วิถีโลก Global society and living	3(3-0)	
2500104	ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม Human being and Environment	3(3-0)	
4000105	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต Science for Quality of life	3(3-0)	
4000106	การคิดและการตัดสินใจ Thinking and Decision Making	3(2-2)	
4000107	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต Information Technology for Life	3(2-2)	
3.2	หมวดวิชาเฉพาะ	87	หน่วยกิต
	บังคับเรียน	33	หน่วยกิต
	หลักการจัดการการบริการ Principles of Hospitality Management		3(3-0)
	หลักการจัดการตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว Principles of Travel Agency Management		3(3-0)
	หลักการจัดการโรงแรม Principles of Hotel Management		3(3-0)
	หลักการจัดการภัตตาคารและร้านอาหารแบบเร่งด่วน Principles of Restaurant and QSR Management		3(3-0)
	หลักการจัดการธุรกิจการบิน Principle of Aviation Business Management		3(3-0)
	หลักการผู้ประกอบการในการจัดการการบริการและการท่องเที่ยว Principles of Entrepreneurship in Hospitality and Tourism Management		3(3-0)

การจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ด้านการบริการและการท่องเที่ยว	3(3-0)
Organization and Human Resources Management in Hospitality and Tourism	
การจัดการการตลาดสำหรับการบริการและการท่องเที่ยว	3(3-0)
Marketing Management for Hospitality and Tourism	
ศิลปะการต้อนรับและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	3(3-0)
Hospitality Arts and Cross-Cultural Communication	
สัมมนากฎหมายเพื่อการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว	3(3-0)
Communicative English for Hospitality and Tourism Practitioners	
เลือกเรียน	54 หน่วยกิต
เลือกภาษาใดภาษาหนึ่ง	12 หน่วยกิต
ภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to French	
ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
French for Communication	
ภาษาฝรั่งเศสธุรกิจ	3(3-0)
French for Business	
ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการบริการ	3(3-0)
French for Service	
ภาษาอิตาลีเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to Italian	
ภาษาอิตาลีเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
Italian for Communication	
ภาษาอิตาลีธุรกิจ	3(3-0)
Italian for Business	
ภาษาอิตาลีเพื่อการบริการ	3(3-0)
Italian for Service	
ภาษาเยอรมันเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to German	
ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
German for Communication	
ภาษาเยอรมันธุรกิจ	3(3-0)
German for Business	

ภาษาเยอรมันเพื่อการบริการ	3(3-0)
German for Service	
ภาษาจีนเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to Chinese	
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
Chinese for Communication	
ภาษาจีนธุรกิจ	3(3-0)
Chinese for Business	
ภาษาจีนเพื่อการบริการ	3(3-0)
Chinese for Service	
ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to Japanese	
ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
Japanese for Communication	
ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ	3(3-0)
Japanese for Business	
ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการบริการ	3(3-0)
Japanese for Service	
ภาษาเกาหลีเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to Korean	
ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
Korean for Communication	
ภาษาเกาหลีธุรกิจ	3(3-0)
Korean for Business	
ภาษาเกาหลีเพื่อการบริการ	3(3-0)
Korean for Service	
ภาษาเวียดนามเบื้องต้น	3(3-0)
Introduction to Vietnamese	
ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร	3(3-0)
Vietnamese for Communication	
ภาษาเวียดนามธุรกิจ	3(3-0)
Vietnamese for Business	
ภาษาเวียดนามเพื่อการบริการ	3(3-0)
Vietnamese for Service	

ภาษารัสเซียเบื้องต้น		3(3-0)
Introduction to Russian		
ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร		3(3-0)
Russian for Communication		
ภาษารัสเซียธุรกิจ		3(3-0)
Russian for Business		
ภาษารัสเซียเพื่อการบริการ		3(3-0)
Russian for Service		
ภาษาอาหรับเบื้องต้น		3(3-0)
Introduction to Arabic		
ภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสาร		3(3-0)
Arabic for Communication		
ภาษาอาหรับธุรกิจ		3(3-0)
Arabic for Business		
ภาษาอาหรับเพื่อการบริการ		3(3-0)
Arabic for Service		
เลือกรายวิชาในแขนงใดแขนงหนึ่ง	42	หน่วยกิต
ธุรกิจการบิน		
1552602	ภาษาอังกฤษสำหรับการบริการภาคพื้นดิน	3(3-0)
	English for Ground Service	
1552603	ภาษาอังกฤษสำหรับการบริการบนเครื่องบิน	3(3-0)
	English for In – flight Service	
	การจัดการธุรกิจการบินขั้นสูง	3(3-0)
	Advance Aviation Business Management	
2563408	กฎหมายและระเบียบการบินพลเรือน	3(3-0)
	Civil Aviation Laws and Regulations	
3542110	การตลาดในกิจการสายการบิน	3(3-0)
	Airline Marketing	
3572404	การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ทางอากาศ	3(3-0)
	Air Cargo Service	
3573402	การจัดการงานบริการบนเครื่องบิน	3(3-0)
	In – Flight Service Management	

3573403	การจัดการงานบริการผู้โดยสารภาคพื้นดิน Passenger Ground Service Management	3(3-0)
3573404	ระบบสารสนเทศและการสำรองที่นั่งในธุรกิจการบิน Aviation Information System	3(3-0)
3573103	อาหารเครื่องดื่มที่ให้บริการบนเครื่องบิน In Flight Meals and Beverages	3(3-0)
3574403	การจัดการอาหารสำหรับสายการบิน Airline Catering Management	3(3-0)
3574404	การจัดการทรัพยากรบุคคลด้านการบิน Aviation Human Factor Management	3(3-0)
3574402	การบริหารความเสี่ยง Risk Management	3(3-0)
3574103	วัฒนธรรมการบริการในธุรกิจการบิน Aviation Culture	3(3-0)
3574909	สัมมนาธุรกิจการบิน Seminar in Aviation Business	3(3-0)
	มนุษย์ปัจจัยในการบิน Human Factor in Aviation	3(3-0)

3.3 หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิต

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ 5(350)

3.4 หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว

ตารางแผนการศึกษา
 แผนการเรียนตลอดหลักสูตร
 หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ (แขนงวิชาธุรกิจการบิน)

ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551	ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551
1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 9 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะ 9 หน่วยกิต 2.1 วิชาแกนหลักสูตร 3(3-0) - หลักการจัดการการบริการ 3(3-0) - หลักการจัดการธุรกิจการบินเบื้องต้น 3(3-0) - การสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อผู้ปฏิบัติการ ด้านการบริการและการท่องเที่ยว 3(3-0)	1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 9 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะ 9 หน่วยกิต 2.1 วิชาแกนหลักสูตร 3 หน่วยกิต - ศิลปะการต้อนรับและการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม 3(3-0) 2.2 วิชาเลือก 2.2.1 วิชาเลือกภาษา 3 หน่วยกิต 2.2.2 วิชาเลือกแขนง 3 หน่วยกิต การจัดการธุรกิจการบินขั้นสูง 3(3-0)
รวม 18 หน่วยกิต	รวม 18 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552	ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 9 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะ 9 หน่วยกิต 2.1 วิชาเลือก 2.1.1 วิชาเลือกภาษา 3 หน่วยกิต 2.1.2 วิชาเลือกแขนง 6 หน่วยกิต - การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ทางอากาศ 3 (3-0) - มนุษย์ปัจจัยในการบิน 3 (3-0) 3. หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต - ภาษาอังกฤษสำหรับการบริการ - ภาคพื้นดิน 3(3-0)	1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 6 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะ 12 หน่วยกิต 2.1 วิชาแกนหลักสูตร 3 หน่วยกิต - หลักการจัดโรงแรม 3(3-0) 2.2 วิชาเลือก 2.2.1 วิชาเลือกภาษา 3 หน่วยกิต 2.2.2 วิชาเลือกแขนง 6 หน่วยกิต - การจัดการงานบริการผู้โดยสาร ภาคพื้นดิน 3(3-0) การจัดการทรัพยากรบุคคลด้านการบิน 3(3-0)
รวม 21 หน่วยกิต	รวม 18 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553	ปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553
<p>1. หมวดวิชาเฉพาะ 18 หน่วยกิต</p> <p>1.1 วิชาแกนหลักสูตร 6 หน่วยกิต -หลักการจัดการตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว3(3-0) -หลักการจัดการภัตตาคารและร้านอาหาร แบบเร่งด่วน 3(3-0)</p> <p>1.2 วิชาเลือก</p> <p>1.2.1 วิชาเลือกภาษา 3 หน่วยกิต</p> <p>1.2.2 วิชาเลือกแขนง 9 หน่วยกิต ภาษาอังกฤษสำหรับการบริการบนเครื่องบิน 3(3-0)</p> <p>การตลาดในกิจการสายการบิน 3(3-0)</p> <p>การจัดการอาหารสำหรับสายการบิน 3(3-0)</p>	<p>1. หมวดวิชาเฉพาะ 18 หน่วยกิต</p> <p>1.1 วิชาแกนหลักสูตร 6 หน่วยกิต - หลักการผู้ประกอบการในการจัดการ การบริการและการท่องเที่ยว 3(3-0) - การจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริการและการท่องเที่ยว 3(3-0)</p> <p>1.2 วิชาเลือก</p> <p>1.2.1 วิชาเลือกแขนง 9 หน่วยกิตอาหาร เครื่องดื่มที่ให้บริการบนเครื่องบิน 3(3-0)</p> <p>- ระบบสารสนเทศและการสำรองที่นั่ง ในธุรกิจการบิน 3(3-0)</p> <p>-การบริหารความเสี่ยง 3(3-0)</p> <p>2. หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต</p>
รวม 18 หน่วยกิต	รวม 18 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554	ปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554
<p>1. หมวดวิชาเฉพาะ 12 หน่วยกิต</p> <p>1.1 วิชาแกนหลักสูตร 6 หน่วยกิต การจัดการการตลาดสำหรับการบริการและการ ท่องเที่ยว 3(3-0) สัมมนากฎหมายเพื่อการจัดการอุตสาหกรรม การบริการและการท่องเที่ยว 3(3-0)</p> <p>1.2 วิชาเลือก</p> <p>1.2.1 วิชาเลือกภาษา 9 หน่วยกิต กฎหมายและระเบียบการบินพลเรือน 3(3-0) การจัดการงานบริการบนเครื่องบิน 3(3-0) สัมมนาธุรกิจการบิน 3(3-0)</p>	<p>1. หมวดวิชาเฉพาะ 5 หน่วยกิต</p>
รวม 15 หน่วยกิต	รวม 5 หน่วยกิต

คุณสมบัติของผู้สมัคร

1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร
เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร
(น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)
5. พร้อมทั้งจะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ วิทยาเขตสุพรรณบุรีและ
เรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
6. มีใจรักงานบริการและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ
7. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี
8. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ
9. โสด

ลักษณะอาชีพ

1. พนักงานในสายการบิน
2. พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน
3. พนักงานต้อนรับภาคพื้นดิน
4. ฝ่ายจัดการอาหารบนเครื่องบิน
5. ฝ่ายขายตั๋วเครื่องบิน
6. ฝ่ายจองตั๋วเครื่องบิน
7. ฝ่ายบริการลูกค้า ณ สำนักงานและการขายของสายการบิน
8. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
9. ฝ่ายบริการลูกค้า
10. พนักงานบริษัทส่งสินค้าเข้า – ออกต่างประเทศ
11. พนักงานบริษัทขนส่ง
12. ทำงานในหน่วยงานองค์กรรัฐ เช่น กระทรวงคมนาคม ฯลฯ

6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กรอุษา ศรีสุวรรณ (2552:บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test)

ซึ่งผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

1. ด้านบริบท ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ทุกข้อของหลักสูตรส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย นอกจากนี้อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าโครงสร้างหลักสูตรหน่วยกิตรวม 263 หน่วยกิต สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตรวมมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุกข้อ นอกจากนี้ มีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา อุปกรณ์ การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีเหมาะสมในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต มีความคิดเห็นว่า คุณภาพบัณฑิต ด้านพหุคุณนิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านทักษะทางคลินิก ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น และด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านความรู้พื้นฐาน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ณัฐินี นวลสกุล (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ วัสดุการศึกษา เอกสาร ตำราเรียน และอาคาร สถานที่ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิตด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านทักษะในการทำงาน และด้านเจตคติในการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร และ

แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test)

ซึ่งผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

1. ด้านบริบท ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบางข้อที่ส่งเสริมผู้เรียนด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย ส่วนอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีจำนวนหน่วยกิตรวม 150 หน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่จำนวนหน่วยกิตรวมมากเกินไป ความจำเป็นเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนี้ มีความคิดเห็นว่โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และอาคารสถานที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา มีความคิดเห็นว่มีความเหมาะสมในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นว่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต มีความคิดเห็นว่ ประสิทธิภาพด้านวิชาการของบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านวิชาชีพ ด้านทักษะในการทำงาน และด้านเจตคติในการทำงานมีความเหมาะสมในระดับมาก

5. อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นว่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผลผลิต มีความคิดเห็นว่ ประสิทธิภาพของบัณฑิตด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพและด้านทักษะในการทำงานไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ยกเว้นด้านเจตคติในการทำงานที่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ประเมินใน 4ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง 232 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมคือ 3.50 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลคะแนนกับเกณฑ์

ซึ่งผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

1. ด้านบริบท มีความเห็นว่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่มีจำนวนหน่วยกิตโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นว่โครงสร้างของหลักสูตรมีความ

เหมาะสมในระดับมาก เนื้อหาหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ และคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา มีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน มีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

3. ด้านกระบวนการ มีความเห็นว่าการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านการวัดและประเมินผล มีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ด้านการบริหารหลักสูตร มีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

4. ด้านผลผลิต มีความเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 มีความเห็นว่าการบริหาร มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความคิดเห็นว่าการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นว่าคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านผลผลิต มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตว่ามีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรว่า อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียน ควรจัดให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน ควรพัฒนาระบบการลงทะเบียนของนักศึกษาให้มีความรวดเร็ว

ในส่วนของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นความรู้และทักษะการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาให้มาก การเรียนการสอนควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ (2540:124-126) ได้ทำการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 1. แบบบันทึกข้อมูล 2. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ซึ่งผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นความคิดเห็นในระดับมากที่ค่อนข้างต่ำ คือสูงจากระดับปานกลางไม่มาก

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ก็พบว่า มีบางประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความเห็นว่าด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีบางประเด็นมีความเหมาะสมมาก ด้านการบริหารหลักสูตรควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบมากขึ้น การจัดอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา สำหรับการวัดและการประเมินผลมหาวิทยาลัยควรฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีการวัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม ด้านการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยควรเพิ่มบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ และส่งเสริมให้ตระหนักถึงด้านบริการที่มีประสิทธิภาพ

4. ด้านผลผลิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านความรู้ และประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิภาพของบัณฑิตทางด้านการทำงานอยู่ในระดับมาก

5. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งมีความเห็นตรงกันว่า ควรลดภาระงานสอนของอาจารย์ลง ควรส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อหรือศึกษาดูงานเฉพาะทางระยะยาวในต่างประเทศซึ่งจะเป็นประโยชน์มาก และควรมีการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

เชียง (Chiang, 1997: 380) ได้ทำการศึกษาการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิศวกรรมเครื่องกล หลักสูตร 5 ปี ของวิทยาลัยในไต้หวัน โดยการใช้อยู่แบบชิปปี้ (CIPP Model) วัดจุดประสงค์ของการศึกษาเพื่อทำการศึกษาวิเคราะห์ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องกลในวิทยาลัยต่าง ๆ ในไต้หวัน วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถาม โดยให้นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมดีแล้ว ทั้งในด้านความรู้ที่จะนำไปใช้ในการทำงานและความชำนาญจากการฝึกงานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยจำแนกความพึงพอใจของแต่ละกลุ่มในภาพรวม ดังนี้ 1) นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและสถานศึกษา มีความพอใจกับความเหมาะสมของหลักสูตร 2) สถานศึกษา มีความพอใจกับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน 3) ผู้สำเร็จการศึกษา มีความพอใจกับความรู้ และความชำนาญที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และ 4) นายจ้าง พึงพอใจกับความสามารถในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

เนเกล (Nagel, 1986: 140) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรดุขฎิบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยแอครอน โดยบัณฑิตที่จบการศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังดุขฎิบัณฑิตจำนวน 129 คน ผลการศึกษาพบว่า ดุขฎิบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อประสบการณ์ที่ได้รับ

จากหลักสูตร และได้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ตลอดจนมีแผนงานในการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ฮิลบุธ (Heilbuth. 1985: 128-A) ได้ทำการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาจิตวิทยาของวิทยาลัยมอร์นิ่งไซด์ โดยรวบรวมข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ และประเมินความสำเร็จของแผนการจัดการเรียนการสอนสาขาจิตวิทยาของสถาบัน มุ่งที่ความสามารถในการทำงานของบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมและความสามารถในการทำงานประสบความสำเร็จสูง เหตุผลสำคัญที่ทำให้แผนการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่ประสบความสำเร็จ คือ การสอนและความรับผิดชอบอย่างเข้มงวดกวดขันของสถาบันที่มีต่อนักศึกษา

ซาฟาร์ (Zafar. 1982: 1415-A-1416-A) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรคณิตศาสตร์ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย เมกกะ ตามทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงปีค.ศ. 1976-1980 โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากครุคณิตศาสตร์ที่จบการศึกษาจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ผลการวิจัยพบว่า รายวิชาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพด้านความเป็นครุคณิตศาสตร์ของผู้สำเร็จการศึกษาสูง หลักสูตรคณิตศาสตร์นี้มีช่วยให้ครุมีทักษะในทางบวกต่อการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียน และหลักสูตรนี้ล้มเหลวเรื่องการเน้นปัญหาทางด้านปฏิบัติ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเมินหลักสูตรพบว่า หลักสูตรที่มีการสร้างหรือมีการพัฒนาขึ้นใหม่นั้น มีความจำเป็นที่จะต้องประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในการประเมินหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพควรจะใช้ในรูปแบบที่มีการประเมินให้ครอบคลุมตลอดหลักสูตร ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินแบบช่วยตัดสินใจโดยใช้แบบจำลองชิปปี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิปปี้ (CIPP MODEL) (Stufflebeam.2003) เพราะเป็นรูปแบบการประเมินผลที่สามารถให้ข้อมูลทั้งระบบโดยการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาการประเมิน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความยั่งยืน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีपी (CIPP Model: 2003) เป็นแนวทางในการประเมินโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
2. กรอบในการประเมิน
3. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย อาจารย์ที่สอนรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน พุทธศักราช 2548 โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 13 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ศูนย์สุพรรณบุรี จำนวน 67 คน และบัณฑิต จำนวน 187 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 187 คน อาจารย์นิเทศการศึกษา จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 461 คน

ตาราง 2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

สถานภาพ	จำนวน (คน)
อาจารย์	13
นักศึกษา	67
บัณฑิต	187
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	187
อาจารย์นิเทศการศึกษา	4
ผู้เชี่ยวชาญ	3
รวม	461

2. กรอบในการประเมิน

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีบี (CIPP Model: 2003) ใน 5 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 กรอบในการประเมินแต่ละด้านของการประเมิน

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์
1. บริบท context	1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	แบบสอบถาม	- อาจารย์ - อาจารย์นิเทศการศึกษา - ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน - ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 แสดงว่าผลการประเมินนั้นมีความเหมาะสม
2. ปัจจัยนำเข้า Input	1. คุณสมบัติผู้เรียน	แบบสอบถาม	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์	มีร้อยละของความเหมาะสมสูงกว่าร้อยละ 70 แสดงว่าผลการประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	2. คุณสมบัติอาจารย์	แบบสอบถาม	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 แสดงว่าผลการประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	3. โครงสร้างของหลักสูตร	แบบสอบถาม	- อาจารย์ - อาจารย์นิเทศการศึกษา - ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน	มีร้อยละของความเหมาะสมสูงกว่าร้อยละ 70 แสดงว่าผลการประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	4. เนื้อหาของหลักสูตร	แบบสอบถาม	- อาจารย์ - อาจารย์นิเทศการศึกษา - ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 แสดงว่าผลการประเมินนั้นมีความเหมาะสม

ตาราง 3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์
	5. ทรัพยากร สนับสนุน	แบบสอบถาม	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า3.50 แสดง ว่าผลการประเมินนั้นมีความ เหมาะสม
3.กระบวนการ Process	1. การบริหาร หลักสูตร 2. กระบวนการ จัดการเรียนการสอน 3. การวัดและการ ประเมินผล	แบบสอบถาม	- นักศึกษา - บัณฑิต - อาจารย์	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า3.50 แสดง ว่าผลการประเมินนั้นมีความ เหมาะสม
4.ประสิทธิผล ของหลักสูตร Effectiveness	1. ทักษะของ บัณฑิตที่มีต่อการ ปฏิบัติงาน	แบบสอบถาม	- บัณฑิต - ผู้บังคับบัญชาของ บัณฑิต - อาจารย์ในเทศ การศึกษา	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า3.50 แสดง ว่าผลการประเมินนั้นมีความ เหมาะสม
5.ความยั่งยืน ของหลักสูตร Sustainability	ความพึงพอใจของ ผู้บังคับบัญชาที่มีต่อ การปฏิบัติงานและ การพัฒนางานของ บัณฑิต	แบบสอบถาม	- ผู้บังคับบัญชาของ บัณฑิต	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า3.50 แสดง ว่าผลการประเมินนั้นมีความ เหมาะสม

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสร้างขึ้น มี
จำนวน 6 ชุด

1. แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต
2. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์
3. แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน
4. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี

5. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศการศึกษา
6. แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านกระบวนการ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านประสิทธิผลของหลักสูตรและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับ หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านกระบวนการ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า ในส่วนของโครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านกระบวนการ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 5 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศการศึกษา มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า ในส่วนของโครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านประสิทธิผลของหลักสูตรและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 6 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็นหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านประสิทธิผลของหลักสูตรและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็นหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านความยั่งยืนของหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีวิธีการและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. สืบค้น ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร หรือโครงการต่างๆ จากปริญญาานิพนธ์ และเอกสารทางวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการจัดจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ แล้วร่างแบบสอบถามจากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยตามกรอบและขอบข่ายของเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามที่ได้ร่างไว้นำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาการเรียบเรียงภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง 6 ชุด เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 มาใช้ในแบบสอบถาม
 ดัชนีมีรายนาม ดังนี้ (รายละเอียดอยู่ภาคผนวก ข.)
  - 4.1 ผศ.ดร. มนัสนันท์ หัตถศักดิ์
  - 4.2 อ.นวรินทร์ ตาก้อนทอง
  - 4.3 พล.อ.ท.วัชร ฤทธาคณี
  - 4.4 นายนิพนธ์ ระวียัน
  - 4.5 ดร.ณัฐวัฒน์ วารีนิช
5. รวบรวมสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามแต่ละฉบับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือออกจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อขอยกที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ของบัณฑิตรุ่น 48 – 50 แขนงวิชาธุรกิจการบิน จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้
  - 3.1 นำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ในส่วนของอาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน นักศึกษา
  - 3.2 นำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จัดทำโดยการส่งไปรษณีย์ และการโทรศัพท์สัมภาษณ์รวมทั้งการส่งอีเมลล์โดยการให้ส่งอีเมลล์ตอบกลับมา และฝาก

แบบสอบถามกับอาจารย์ที่ดูแลบัณฑิตให้ช่วยเก็บแบบสอบถามให้ ในส่วนของบัณฑิต
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาตรวจความสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาทำการ
วิเคราะห์ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 369 ฉบับ คิดเป็น 80.04%
ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 4 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	จำนวน	คิดเป็น
	แบบสอบถามที่ ส่งไป	แบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืน	
อาจารย์	13	13	100%
นักศึกษา	67	67	100%
บัณฑิต	187	155	82.88%
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	187	127	67.91%
อาจารย์นิเทศการศึกษา	4	4	100%
ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน	3	3	100%
รวม	461	369	80.04%

5. การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถาม ที่กำหนดคำตอบให้เลือกตอบและปลายเปิด ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์
โดยหาค่าร้อยละ แต่ละตัวเลือกของแต่ละข้อคำถามและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
ตามลำดับแล้วนำข้อมูลที่ได้เสนอข้อมูลในตารางประกอบความเรียง

2. นำแบบสอบถาม ตามมาตราส่วนประมาณค่ามาดำเนินการวิเคราะห์โดยหาค่า
มัชฌิมเลขคณิต $\bar{X}$ (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D (Standard Deviation)
ของแต่ละระดับความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของความคิดเห็นของแบบสอบถามดังนี้
คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมาก
คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อย
คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์นี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด มาจัดกลุ่มตามความถี่ของคำตอบ แล้วนำเสนอผล

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentagrs)
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต $\bar{X}$ (Arithmetic Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D (Standard Deviation)
4. ค่าความถี่
5. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1 หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หมายถึง ความถูกต้องแม่นยำของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัด หรือสอดคล้อง เหมาะสมของผลการวัดกับเนื้อเรื่อง หรือเกณฑ์ ความเที่ยงตรงเป็นความใกล้เคียงกันระหว่างค่าที่วัดได้กับค่าที่แท้จริง ถ้าค่าที่วัดได้ใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริงเพียงใด ก็ถือว่าการวัดมีความเที่ยงตรงมากขึ้นเท่านั้น (ไพศาล วรคำ.2552 : 254)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- $\bar{X}$ แทน ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean)
S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
f แทน ความถี่

การเสนอผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง แบ่งออกเป็น 7 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป
- ตอนที่ 2 การประเมินด้านบริบท
- ตอนที่ 3 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า
- ตอนที่ 4 การประเมินด้านกระบวนการ
- ตอนที่ 5 การประเมินด้านประสิทธิผลของหลักสูตร
- ตอนที่ 6 การประเมินด้านความยั่งยืนของหลักสูตร
- ตอนที่ 7 สรุปผลการประเมินหลักสูตร
- ตอนที่ 8 การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยแจกแจงความถี่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป

จำนวนอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต อาจารย์นิเทศการศึกษาและ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน การศึกษา เกรดเฉลี่ย สะสมและอาชีพ โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

ข้อมูลสภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	4	30.8
	หญิง	9	69.2
	รวม	13	100.0
อายุ	25-30 ปี	9	69.2
	43 ปีขึ้นไป	4	30.8
	รวม	13	100.0
ประสบการณ์	น้อยกว่า 1 ปี	1	7.7
	1-5 ปี	11	84.6
	11 ปีขึ้นไป	1	7.7
	รวม	13	100.0
วุฒิการศึกษา	ปริญญาโท	12	92.3
	สูงกว่าปริญญาโท	1	7.7
	รวม	13	100.0

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25-30 ปี มีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 1-5 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาโท

ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลสภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	27	40.3
	หญิง	40	59.7
	รวม	67	100.0
อายุ	20 ปี	9	13.4
	21 ปี	38	56.7
	22 ปี	15	22.4
	23 ปี	5	7.5
	รวม	67	100.0
เกรดเฉลี่ย	2.00-2.49	4	6.0
	2.50-2.99	31	46.2
	3.00-3.49	30	44.8
	3.50-4.00	2	3.0
	รวม	67	100.0

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 21 ปี และเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99

ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ข้อมูลสภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	57	36.8
	หญิง	98	63.2
	รวม	155	100.0
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	141	91.0
	26-30 ปี	14	9.0
	รวม	155	100.0
อาชีพ	รับราชการ	11	7.1
	พนักงานบริษัท	14	9.0
	รัฐวิสาหกิจ	6	3.9
	พนักงานทำงานเกี่ยวกับสายการบิน	95	61.3
	ไม่มีงานทำ	21	13.5
	กำลังศึกษาต่อ	8	5.2
	รวม	155	100.0
ประสบการณ์	น้อยกว่า 1 ปี	127	81.9
	1-5 ปี	28	18.1
	รวม	155	100.0
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	155	100.0
	รวม	155	100.0

จากตาราง 7 แสดงว่าบัณฑิตส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นพนักงานทำงานเกี่ยวกับสายการบิน ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ข้อมูลสภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	69	54.3
	หญิง	58	45.7
	รวม	127	100.0
อายุ	25-30 ปี	12	9.4
	31-36 ปี	20	15.7
	37 ปีขึ้นไป	95	74.8
	รวม	127	100.0
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	33	26.0
	ปริญญาโท	89	70.1
	ปริญญาเอก	5	3.9
	รวม	127	100.0
อาชีพ	รับราชการ	7	5.5
	พนักงานบริษัททั่วไป	12	9.4
	รัฐวิสาหกิจ	13	10.2
	พนักงานบริษัทสายการบิน	95	74.8
	รวม	127	100.0
ประสบการณ์	1-5 ปี	6	4.7
	6-10 ปี	45	35.4
	11 ปีขึ้นไป	76	59.8
	รวม	127	100.0

จากตาราง 8 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตส่วนมากเป็นเพศชาย อายุ 37 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับปริญญาโท อาชีพเป็นพนักงานบริษัทสายการบินและมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป

ตาราง 9 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์นิเทศการศึกษา

	ข้อมูลสภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	1	25.0
	หญิง	3	75.0
	รวม	4	100.0
อายุ	25-30 ปี	3	75.0
	37 ปีขึ้นไป	1	25.0
	รวม	4	100.0
วุฒิการศึกษา	ปริญญาโท	4	100.0
	รวม	4	100.0
ประสบการณ์	1-5 ปี	3	75.0
	6-10 ปี	1	25.0
	รวม	4	100.0

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์นิเทศการศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี

ตาราง 10 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน

ข้อมูลสภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	2	66.7
	หญิง	1	33.3
	รวม	3	100.0
อายุ	30-35 ปี	1	33.3
	36-41 ปี	1	33.3
	42 ปีขึ้นไป	1	33.3
	รวม	3	100.0
ประสบการณ์	1-5 ปี	1	33.3
	6-10 ปี	2	66.7
	รวม	3	100.0
วุฒิการศึกษา	ปริญญาโท	2	66.7
	สูงกว่าปริญญาโท	1	33.3
	รวม	3	100.0

จากตาราง 10 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานด้านธุรกิจการบิน 6-10 ปีและการศึกษาระดับปริญญาโท

ตอนที่ 2 การประเมินด้านบริบท

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้านบริบท ซึ่งหมายถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงนำคำตอบมาแจกแจงด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับด้านบริบท

รายการ	อาจารย์			อาจารย์นิเทศการศึกษา			ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน			ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.23	.599	มาก	4.50	.577	มาก	3.66	.577	มาก	3.99	.495	มาก
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	4.23	.832	มาก	5.00	.000	มากที่สุด	4.00	1.000	มาก	4.03	.616	มาก
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศและอุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE BUSSINESS)	4.30	.751	มาก	4.75	.500	มากที่สุด	4.33	.577	มาก	4.03	.540	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	อาจารย์			อาจารย์นิเทศการศึกษา			ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน			ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรมและคุณธรรม	4.23	.832	มาก	4.75	.500	มากที่สุด	4.00	1.000	มาก	3.87	.534	มาก
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่าง ๆ	4.00	.912	มาก	5.00	.000	มากที่สุด	3.00	.000	ปานกลาง	4.39	.656	มาก
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้	4.07	.759	มาก	4.50	.577	มาก	3.00	.000	ปานกลาง	3.98	.629	มาก
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้	3.84	.987	มาก	4.50	.577	มาก	3.66	.577	มาก	3.99	.597	มาก
รวม	4.12	.810	มาก	4.71	.390	มากที่สุด	3.66	.533	มาก	4.04	.581	มาก

จากตาราง 11 พบว่าอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและผู้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ส่วนวัตถุประสงค์ในด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก

ตอนที่ 3 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษและผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินที่มีต่อหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย คุณสมบัติผู้เรียน คุณสมบัติอาจารย์ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตรและทรัพยากรสนับสนุน จึงนำคำตอบมาแจกแจงด้วยค่าความถี่ คำนวณร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 12 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านคุณสมบัติผู้เรียน

รายการ	นักศึกษา		บัณฑิต		อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา						
ตอนปลายหรือเทียบเท่า						
เห็นด้วย	66	98.5	155	100.0	13	100.0
ไม่เห็นด้วย	1	1.5	-	-	-	-
2.มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี						
เห็นด้วย	67	100.0	145	93.5	13	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	10	6.5	-	-
3.มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับ						
ส่วนสูง						
เห็นด้วย	67	100.0	155	100.0	13	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา		บัณฑิต		อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)						
เห็นด้วย	67	100.0	142	91.6	12	92.3
ไม่เห็นด้วย	-	-	13	8.4	1	7.7
5. เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)						
เห็นด้วย	65	97.0	115	74.2	12	92.3
ไม่เห็นด้วย	2	3.0	40	25.8	1	7.7
6. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้						
เห็นด้วย	55	82.1	116	74.8	12	92.3
ไม่เห็นด้วย	12	17.9	39	25.2	1	7.7
7. มีใจรักงานบริการ						
เห็นด้วย	67	100.0	155	100.0	13	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-
8. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ						
เห็นด้วย	67	100.0	155	100.0	13	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-
9. มีความประพฤติเรียบร้อย						
บุคลิกภาพดี						
เห็นด้วย	67	100.0	155	100.0	12	92.3
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	1	7.7
10. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ						
เห็นด้วย	67	100.0	155	100.0	13	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา		บัณฑิต		อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
11. โสด						
เห็นด้วย	66	98.5	147	94.8	11	84.6
ไม่เห็นด้วย	1	1.5	8	5.2	2	15.4

จากตาราง 12 นักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีความเหมาะสมทุกข้อ

ตาราง 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านคุณสมบัติอาจารย์

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน									
1.สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่	3.85	.609	มาก	4.00	.534	มาก	4.46	.518	มาก
2.สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และกล้าแสดงความคิดเห็น	3.95	.683	มาก	3.92	.635	มาก	4.23	.832	มาก
3.มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎี	3.80	.583	มาก	3.89	.864	มาก	4.15	.688	มาก
4.มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านปฏิบัติ	4.00	.603	มาก	4.27	.696	มาก	4.00	.816	มาก
5.มีการดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา	3.74	.765	มาก	3.97	.729	มาก	4.15	.688	มาก
6.มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า	3.71	.692	มาก	4.15	.604	มาก	4.38	.767	มาก
7.มีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม	3.79	.707	มาก	4.00	.629	มาก	4.30	.854	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านวิชาการ									
8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.89	.606	มาก	4.30	.553	มาก	4.46	.776	มาก
9. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้	3.82	.757	มาก	4.36	.682	มาก	4.38	.767	มาก
10. มีประสบการณ์ในด้านการสอน	4.05	.600	มาก	4.03	.812	มาก	4.07	.862	มาก
11. มีการแสวงหาความรู้และพัฒนาความสามารถให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.91	.753	มาก	4.04	.573	มาก	4.38	.650	มาก
ด้านวิชาชีพ									
12. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ	3.98	.685	มาก	4.44	.548	มาก	4.07	.759	มาก
13. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ	3.77	.713	มาก	3.87	.758	มาก	4.15	.688	มาก
14. มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ	4.14	.657	มาก	4.58	.493	มากที่สุด	4.46	.660	มาก
15. มีความสามารถในการให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการประกอบอาชีพ	3.92	.681	มาก	4.32	.545	มาก	4.53	.518	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
16. มีความรอบรู้ ในตลาดวิชาชีพ อุตสาหกรรม ท่องเที่ยวและ บริการด้านธุรกิจ สายการบิน	3.97	.695	มาก	4.50	.585	มาก	4.46	.518	มาก
ด้านบุคลิกภาพ									
17. มีมนุษยสัมพันธ์กับ ผู้เรียน	3.77	.670	มาก	4.25	.660	มาก	4.69	.480	มากที่สุด
18. มีการรับฟัง และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับ ผู้เรียน	3.73	.789	มาก	4.02	.720	มาก	4.69	.480	มากที่สุด
19. มีบุคลิกภาพที่ ดี เป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ผู้เรียนได้	3.94	.795	มาก	4.47	.606	มาก	4.69	.480	มากที่สุด
20. มีความ รับผิดชอบในการ สอน	3.83	.730	มาก	4.39	.552	มาก	4.69	.480	มากที่สุด
21. มีการเสริมแรง และให้กำลังใจ ผู้เรียน	3.85	.723	มาก	4.09	.691	มาก	4.61	.506	มากที่สุด
รวม	3.87	.690	มาก	4.18	.641	มาก	4.38	.656	มาก

จากตาราง 13 พบว่านักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า คุณสมบัติของอาจารย์โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์คือความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน มีการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนได้และมีความรับผิดชอบในการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก

ตาราง 14 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษาและ
ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินเกี่ยวกับด้านโครงสร้างของหลักสูตร

รายการ	อาจารย์		อาจารย์นิเทศ การศึกษา		ผู้เชี่ยวชาญด้าน ธุรกิจการบิน	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.จำนวนหน่วยกิตรวมในหลักสูตร						
131 หน่วยกิต						
เห็นด้วย	13	100.0	4	100.0	3	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-
2.จำนวนหน่วยกิตวิชาการศึกษา						
ทั่วไป 33 หน่วยกิต						
เห็นด้วย	13	100.0	4	100.0	3	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-
3.จำนวนหมวดวิชาเฉพาะ 87						
หน่วยกิต						
เห็นด้วย	13	100.0	4	100.0	3	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-
4.จำนวนหมวดวิชาฝึก						
ประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิต						
เห็นด้วย	12	92.3	4	100.0	2	66.7
ไม่เห็นด้วย	1	7.7	-	-	1	33.3
5.จำนวนหมวดวิชาเลือกเสรี 6						
หน่วยกิต						
เห็นด้วย	13	100.0	4	100.0	3	100.0
ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-	-	-
6.โครงสร้างหลักสูตรในภาพรวม						
เห็นด้วย	10	76.9	4	100.0	3	100.0
ไม่เห็นด้วย	3	23.1	-	-	-	-

จากตาราง 14 อาจารย์ อาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีความเหมาะสมทุกข้อ ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านธุรกิจการบิน มีความคิดเห็นว่าจำนวนหมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิตเท่านั้นที่ไม่มีความเหมาะสม

ตาราง 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ อาจารย์นิเทศ การศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินเกี่ยวกับด้านเนื้อหาของหลักสูตร

รายการ	อาจารย์			อาจารย์นิเทศการศึกษา			ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.เนื้อหา รายวิชา ต่างๆ ของ หลักสูตร สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	4.23	.926	มาก	4.75	.500	มากที่สุด	3.66	1.154	มาก
2.เนื้อหาวิชา แต่ละวิชามี ปริมาณ เหมาะสมกับ จำนวนหน่วย กิต	4.07	1.255	มาก	4.50	.577	มาก	3.66	1.154	มาก
3.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร สอดคล้องกับ สภาพ เศรษฐกิจและ สังคมปัจจุบัน	3.69	.854	มาก	4.75	.500	มากที่สุด	3.33	.577	ปานกลาง
4.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมี จรรยาบรรณ ในวิชาชีพ	4.23	.832	มาก	4.50	.577	มาก	4.00	1.000	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	อาจารย์			อาจารย์นิเทศการศึกษา			ผู้เชี่ยวชาญ ด้านธุรกิจการบิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร กระตุ้นให้ ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น ใฝ่หาความ รู้อยู่เสมอ	4.23	.599	มาก	4.50	.577	มาก	4.33	.577	มาก
6.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมี ความรู้ ความ เข้าใจและ ประสบการณ์ ในด้านธุรกิจ การบิน	4.53	.660	มากที่สุด	4.50	.577	มาก	4.00	1.000	มาก
7.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ ผู้เรียน สามารถนำไป ประกอบอาชีพ ได้	4.38	.650	มาก	5.00	.000	มากที่สุด	4.00	1.000	มาก
8.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ ผู้เรียน สามารถศึกษา ต่อในระดับที่ สูงทั้งในและ ต่างประเทศ	3.61	.869	มาก	4.25	.500	มาก	4.00	1.000	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	อาจารย์			อาจารย์นิเทศการศึกษา			ผู้เชี่ยวชาญ ด้านธุรกิจการบิน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9.การจัด เนื้อหารายวิชา ต่างๆ ของ หลักสูตร เป็นไปตาม ลำดับความ ยากง่าย	3.53	.518	มาก	4.25	.500	มาก	4.00	1.000	มาก
10.เนื้อหาวิชา ของหลักสูตร สามารถนำ ไปใช้ ประโยชน์ต่อ สังคม	4.30	.630	มาก	4.75	.500	มากที่สุด	4.33	.577	มาก
รวม	4.08	.779	มาก	4.57	.480	มากที่สุด	3.93	.903	มาก

จากตาราง 15 พบว่าอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า เนื้อหาวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก

ตาราง 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านทรัพยากรสนับสนุน

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.เอกสารตำราในประเทศ ประกอบการเรียน การสอนของแต่ละ วิชา	3.88	.707	มาก	3.75	.792	มาก	3.61	1.120	มาก
2.เอกสาร ภาษาไทยสำหรับ ค้นคว้าทาง วิชาการด้านธุรกิจ การบิน	3.62	.966	มาก	3.92	.734	มาก	3.23	1.300	ปานกลาง
3.เครื่องฉายสไลด์	3.83	.665	มาก	3.98	.683	มาก	3.76	1.091	มาก
4.เครื่องฉาย วีดี ทัศน์	3.68	.656	มาก	3.97	.569	มาก	3.92	.954	มาก
5.แผ่นใส	3.50	.636	มาก	3.54	.891	มาก	3.84	.987	มาก
6.คอมพิวเตอร์	3.76	.836	มาก	4.06	.744	มาก	4.15	.800	มาก
7.ห้องเรียน สำหรับการเรียน การสอนมี เพียงพอ	3.77	.794	มาก	3.85	.742	มาก	3.92	1.037	มาก
8.สภาพห้อง เรียนสำหรับการ เรียนการสอนเอื้อ อำนวยต่อการ เรียนการสอน	4.00	.834	มาก	3.96	.585	มาก	4.15	.800	มาก
9.ขนาดของ ห้องเรียน เหมาะสมกับ จำนวนผู้เรียน	3.88	.769	มาก	3.72	.760	มาก	3.46	.967	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10.ขนาดของห้อง จำลองการบริการ บนเครื่องบิน (ห้อง MOCK UP ROOM) มีความ เหมาะสมและ เพียงพอกับ จำนวนผู้เรียน	3.97	.797	มาก	4.24	.800	มาก	4.07	.862	มาก
รวม	3.76	.766	มาก	3.89	.730	มาก	3.81	.991	มาก

จากตาราง 16 พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ด้านทรัพยากรสนับสนุนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ขนาดของห้องจำลองการบริการบนเครื่องบิน (ห้อง MOCK UP ROOM) มีความเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 การประเมินด้านกระบวนการ

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้านกระบวนการ ซึ่งหมายถึงกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรจำแนกเป็น การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล จึงนำคำตอบมาแจกแจงด้วยค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านการบริหารหลักสูตร

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	3.77	.670	มาก	3.62	.815	มาก	3.53	1.198	มาก
2.การปฐมนิเทศช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	3.83	.687	มาก	3.57	.821	มาก	3.76	1.091	มาก
3.การลง ทะเบียนเรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสม	3.70	.603	มาก	3.42	.896	ปานกลาง	3.76	.926	มาก
4.แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด	3.64	.689	มาก	3.50	.638	มาก	4.23	1.012	มาก
5.มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนและกิจกรรม	3.64	.792	มาก	3.83	.851	มาก	4.00	1.224	มาก
6.มีความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน	3.64	.792	มาก	4.02	.557	มาก	3.92	.862	มาก
7.อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	3.59	.652	มาก	3.82	.774	มาก	3.76	1.012	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8. มีแนวปฏิบัติ และรูปแบบการ ยื่นคำร้องต่างๆ ที่ ดีทำให้ผู้เรียนได้มี ความสะดวก รวดเร็ว	3.53	.942	มาก	3.30	.957	มาก	3.69	1.109	มาก
9. มีการจัด กิจกรรมเพื่อเพิ่ม ประสบ การณ์ ให้แก่ผู้เรียน	3.68	.801	มาก	3.97	.780	มาก	4.46	.776	มาก
10. มีการจัดกิจ กรมส่งเสริม ประสิทธิภาพของ ผู้เรียนในด้าน ต่างๆ	3.70	.778	มาก	3.65	.949	มาก	4.53	.877	มากที่สุด
รวม	3.67	.740	มาก	3.67	.803	มาก	3.96	1.008	มาก

จากตาราง 17 พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริม ประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับ มากและระดับปานกลาง

ตาราง 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.มีการชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับปฏิบัติจริง	3.97	.521	มาก	4.05	.672	มาก	4.07	.759	มาก
2.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงภาค ทฤษฎี	3.82	.737	มาก	4.07	.604	มาก	4.07	.759	มาก
3.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงภาค ปฏิบัติ	3.86	.756	มาก	4.29	.654	มาก	4.23	.832	มาก
4.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	3.76	.676	มาก	3.96	.812	มาก	4.38	.869	มาก
5.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและทำงานร่วมกัน	3.71	.734	มาก	4.12	.677	มาก	4.15	.688	มาก
6.มีแหล่งการเรียนรู้การเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ	3.73	.708	มาก	3.76	.754	มาก	4.07	.759	มาก
7.มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน	3.65	.946	มาก	3.83	.878	มาก	4.23	.725	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
8.มีสื่อและ เทคโนโลยีช่วย เสริมการเรียนรู้ ความเข้าใจใน เนื้อหา	3.91	.645	มาก	3.98	.580	มาก	4.38	.767	มาก
9.ในการเรียนการสอน สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณใน วิชาชีพ	3.47	.725	ปานกลาง	4.01	.649	มาก	4.07	.759	มาก
10.มีการส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถ ศึกษาต่อใน ระดับสูงทั้งในและ ต่างประเทศ	3.65	.897	มาก	3.49	.982	ปานกลาง	3.69	1.109	มาก
11.มีการส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถ ใช้ความรู้ในการ ปฏิบัติงานทั้งด้าน ธุรกิจการบินและ อุตสาหกรรม บริการอื่น ๆ	3.82	.625	มาก	4.21	.627	มาก	4.07	.759	มาก
12.มีการส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีความ รับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม	3.68	.678	มาก	4.02	.644	มาก	4.46	.776	มาก
รวม	3.75	.720	มาก	3.98	.711	มาก	4.15	.796	มาก

จากตาราง 18 พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตาราง 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านการวัดและการประเมินผล

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.การวัดและการประเมิน ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ เนื้อหาราย วิชา	3.95	.534	มาก	3.86	.497	มาก	4.15	.688	มาก
2.การวัดและการประเมิน ผลการเรียนรู้ สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ ของการเรียนการสอน	3.83	.665	มาก	3.91	.521	มาก	4.07	.759	มาก
3.อาจารย์แจ้ง วิธีการวัดและประเมินผลการ เรียนอย่างชัดเจน	3.80	.608	มาก	3.76	.804	มาก	4.38	.767	มาก
4.การให้คะแนนมี หลักเกณฑ์ มี มาตรฐานที่ชัดเจน	3.77	.647	มาก	3.78	.791	มาก	4.38	.506	มาก
5.การประเมิน ผล ตรงกับสภาพ ความเป็นจริงและ ยุติธรรม	3.91	.596	มาก	3.75	.638	มาก	4.23	.725	มาก
6.มีเครื่องมือวัด และประเมิน ผล การเรียนที่ เหมาะสม	3.79	.686	มาก	3.49	.573	ปานกลาง	4.15	.688	มาก
7.มีการใช้วิธีการ วัดและการ ประเมิน ผลการ เรียนหลายวิธี	3.86	.625	มาก	3.54	.572	มาก	4.23	.725	มาก
8.การวัดและการ ประเมิน ผลการ เรียนภาคทฤษฎีมี ความเหมาะสม	3.65	.591	มาก	3.69	.491	มาก	4.07	.759	มาก

ตาราง 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์เกี่ยวกับด้านการวัดและการประเมินผล

รายการ	นักศึกษา			บัณฑิต			อาจารย์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9.การวัดและการประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	3.70	.628	มาก	3.80	.551	มาก	4.07	.759	มาก
10.มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนได้ทราบอย่างรวดเร็ว	3.32	.841	ปานกลาง	3.41	.828	ปานกลาง	3.84	.898	มาก
รวม	3.75	.642	มาก	3.69	.626	มาก	4.15	.727	มาก

จากตาราง 19 พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการวัดและการประเมินผล โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์แจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนและการให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐานที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

ตอนที่ 5 การประเมินด้านประสิทธิผลของหลักสูตร

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและอาจารย์นิเทศการศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร หมายถึง ผลสำเร็จของหลักสูตรพิจารณาจากคุณภาพของบัณฑิตที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ จึงนำคำตอบมาแจกแจงด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา
ของบัณฑิตและอาจารย์นิเทศการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

รายการ	บัณฑิต			ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต			อาจารย์นิเทศการศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.บัณฑิตมีความ เอาใจใส่และทุ่มเท ในการทำงาน	4.43	.497	มาก	4.29	.505	มาก	4.50	.577	มาก
2.บัณฑิตมีความ กระตือรือร้นเวลา ให้บริการกับลูกค้า	4.51	.501	มากที่สุด	4.39	.619	มาก	4.50	.577	มาก
3.บัณฑิตมีความ ภาคภูมิใจเมื่อได้ ปฏิบัติงาน	4.51	.638	มากที่สุด	4.26	.706	มาก	4.75	.500	มากที่สุด
4.บัณฑิตมีความ กล้าตัดสินใจใน การแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าได้ดี	3.96	.653	มาก	3.50	.688	ปานกลาง	4.50	.577	มาก
5.บัณฑิตมีความ สามารถในการ สื่อสารภาษา อังกฤษหรือภาษา อื่นได้	4.01	.674	มาก	3.72	.674	มาก	3.75	1.258	มาก
6.บัณฑิตมีความ สามารถที่จะทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้	4.38	.574	มาก	4.00	.563	มาก	4.75	.500	มากที่สุด
7.บัณฑิตมีความ มั่นใจในตนเองใน การปฏิบัติงาน	4.21	.647	มาก	4.19	.591	มาก	4.50	.577	มาก
8.บัณฑิตมีความ มุ่งมั่นที่จะพัฒนา วิธีการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น	4.39	.659	มาก	4.00	.584	มาก	4.50	1.000	มาก
9.บัณฑิตมีความ สามารถปรับ ตัว ให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงานได้	4.44	.536	มาก	4.24	.466	มาก	4.75	.500	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	บัณฑิต			ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต			อาจารย์นิเทศการศึกษา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
10.บัณฑิตมีความ เอื้อ เพื่อเผื่อแผ่ ต่อเพื่อนร่วม งาน	4.48	.562	มาก	4.25	.534	มาก	4.50	1.000	มาก
11.บัณฑิตมีความ สามารถในการใช้ อุปกรณ์เครื่องมือ ในสำนักงานได้	4.16	.476	มาก	4.08	.549	มาก	4.25	1.500	มาก
12.บัณฑิตมีความ อดทน อดกลั้นต่อ ปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นได้	4.30	.628	มาก	3.81	.709	มาก	4.75	.500	มากที่สุด
รวม	4.31	.587	มาก	4.06	.599	มาก	4.50	.755	มาก

จากตาราง 20 พบว่าบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและอาจารย์นิเทศการศึกษา มีความคิดเห็นว่าบัณฑิตมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า บัณฑิตมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงาน บัณฑิตมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ บัณฑิตมีความสามารถปรับ ตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้และบัณฑิตมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 6 การประเมินด้านความยั่งยืนของหลักสูตร

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้านความยั่งยืนของหลักสูตร หมายถึง ความต่อเนื่องของหลักสูตรพิจารณาจากความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้สึกดี ความรู้สึกชอบในความรู้ความสามารถและบุคลิกลักษณะของบัณฑิตที่จะปฏิบัติงานและพัฒนางานของตน จนทำให้งานประสบความสำเร็จ จึงนำคำตอบมาแจกแจงด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต

รายการ	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง	4.21	.697	มาก
2.บัณฑิตสามารถนำหลักการคิดทฤษฎีที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.90	.749	มาก
3.บัณฑิตสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน	3.88	.719	มาก
4.บัณฑิตสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้	3.82	.756	มาก
5.บัณฑิตมีคุณภาพในการปฏิบัติงานเป็นที่น่าพึงพอใจ	4.03	.603	มาก
6.บัณฑิตมีภาวะผู้นำที่ดีและผู้ตามที่ดี	4.06	.687	มาก
7.บัณฑิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน	4.02	.541	มาก
8.บัณฑิตมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน	4.06	.515	มาก
9.บัณฑิตมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	4.13	.405	มาก
10.บัณฑิตมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.07	.360	มาก
11.บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริต	4.07	.402	มาก
12.บัณฑิตมีวินัย ตรงต่อเวลา	4.09	.596	มาก
13.บัณฑิตมีความขยันหมั่นเพียร	4.29	.489	มาก
14.บัณฑิตมีความมั่นใจในตนเอง	3.90	.583	มาก
15.บัณฑิตมีความอดทน อดกลั้น	4.01	.604	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
16.บัณฑิตมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพ	3.60	.644	มาก
17.บัณฑิตทุ่มเทให้กับงานอย่างเต็มที่	4.12	.487	มาก
รวม	4.01	.578	มาก

จากตาราง 21 พบว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 7 สรุปผลการประเมินหลักสูตร

ตาราง 22 สรุปผลการประเมินหลักสูตรโดยประเมินตามความเหมาะสมในแต่ละด้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					
	บัณฑิต	อาจารย์	ผู้เชี่ยวชาญ ด้านธุรกิจ การบิน	นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ การศึกษา	ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิต
ด้านบริบท						
- วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	-	มาก	มาก	-	มากที่สุด	มาก
ด้านปัจจัยนำเข้า						
- คุณสมบัติผู้เรียน	เหมาะสม	เหมาะสม	-	เหมาะสม	-	-
- คุณสมบัติผู้สอน	มาก	มาก	-	มาก	-	-
- โครงสร้างของหลักสูตร	-	เหมาะสม	เหมาะสม	-	เหมาะสม	-
- เนื้อหาของหลักสูตร	-	มาก	มาก	-	มากที่สุด	-
- ทรัพยากรสนับสนุน	มาก	มาก	-	มาก	-	-
ด้านกระบวนการ						
- การบริหารหลักสูตร	มาก	มาก	-	มาก	-	-
- กระบวนการจัดการเรียนการสอน	มาก	มาก	-	มาก	-	-
- การวัดและการประเมินผล	มาก	มาก	-	มาก	-	-

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					
	บัณฑิต	อาจารย์	ผู้เชี่ยวชาญ ธุรกิจการบิน	นักศึกษา	อาจารย์นิเทศ การศึกษา	ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิต
ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร						
- ทศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน	มาก	-	-	-	มาก	มาก
ด้านความยั่งยืนของหลักสูตร						
- ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อการปฏิบัติงานและการ พัฒนางานของบัณฑิต	-	-	-	-	-	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียน
การท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีความเหมาะสมโดยรวมในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้าน
ประสิทธิผลของหลักสูตรและด้านความยั่งยืนของหลักสูตร หมายความว่า หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบินมีความเหมาะสมที่
จะนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาในการผลิตบัณฑิตต่อไป

**ตอนที่ 8 การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน จากแบบสอบถาม
ปลายเปิดโดยแจกแจงความถี่**

ตาราง 23 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและควรฝึกการปฏิบัติให้เกิดทักษะ	3
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรม คุณธรรมต่อตนเองและองค์กร	2
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	
1. อยากให้มีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักจรรยา จริยธรรมต่อองค์กร ต่อสังคม ต่อลูกค้าด้วย เพื่อผลทางด้านการพัฒนาสังคม	12
2. ควรมีวิชาเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ เพราะสาขานี้เน้นศิลปะศาสตร์ และวัฒนธรรมไทย	7
3. ควรส่งเสริมภาษาอังกฤษหรือภาษาที่สามให้มากกว่านี้	17
4. ควรฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้า กรณีเหตุการณ์ต่างๆไม่ได้เป็นไปตามทฤษฎีที่เรียนมา	3

จากตาราง 23 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและควรฝึกการปฏิบัติให้เกิดทักษะ (f = 3) และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรม คุณธรรมต่อตนเองและองค์กร (f = 2)

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า อยากให้มีการเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักจรรยา จริยธรรมต่อองค์กร ต่อสังคม ต่อลูกค้าด้วย เพื่อผลทางด้านการพัฒนาสังคม (f = 12) ควรมีวิชาเกี่ยวกับสังคมศาสตร์เพราะสาขานี้เน้นศิลปะศาสตร์และวัฒนธรรมไทย (f = 7) ควรส่งเสริมภาษาอังกฤษหรือภาษาที่สามให้มากกว่านี้ (f = 17) และควรฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้า กรณีเหตุการณ์ต่างๆไม่ได้เป็นไปตามทฤษฎีที่เรียนมา (f = 3)

ตาราง 24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้เรียน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. หอพักของนักศึกษาควรมีเครื่องอำนวยความสะดวกพร้อมและมีผู้ควบคุมสถานที่พัก	3
2. ควรรับฟังความคิดเห็นและดูแลเอาใจใส่แก่ผู้เข้าพักด้วย	2
3. ควรมีการอบรมเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน ในสิ่งที่ผู้เรียนขาดไป	1
4. ผู้เรียนควรกล้าแสดงออกและมีประสบการณ์การทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมหรือทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1
นักศึกษา	
1. ควรให้เข้าพักที่หอพักเฉพาะปีการศึกษาแรกเท่านั้นและสถานที่พักควรใกล้กับที่เรียนมากกว่านี้	6
2. ควรย้ายสถานที่พักมาอยู่ในกรุงเทพฯ	4
3. ควรกำหนดคุณสมบัติด้านส่วนสูงของเพศชายควรสูงไม่ต่ำกว่า 170 ซม. และเพศหญิงควรสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม.	5
บัณฑิต	
1. ควรที่จะดูที่บุคลิกภาพโดยรวมเป็นสำคัญ	1
2. ควรย้ายสถานที่พักมาอยู่ในกรุงเทพฯ	3
3. ควรกำหนดคุณสมบัติด้านส่วนสูงของเพศชายควรสูงไม่ต่ำกว่า 170 ซม. และเพศหญิงควรสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม.	8
4. อยากให้มีการเรียนการสอนที่หอพัก	1
5. หอพักไกลจากสถานที่เรียนมาก	1
6. นักศึกษาควรมีสิทธิเลือกที่จะเข้าพักด้วยความสมัครใจ	7
7. การกำหนดคุณสมบัติด้านทักษะภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีความคิดเห็นที่สามารถทำการฝึกฝนได้ด้วยตนเอง	1
8. การกำหนดคุณสมบัติด้านสถานภาพการสมรส ควรให้เป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลและอาจเป็นการปิดกั้นโอกาสทางการศึกษา	2

จากตาราง 24 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า หอพักของนักศึกษาควรมีเครื่องอำนวยความสะดวกพร้อมและมีผู้ควบคุมสถานที่พัก ($f = 3$) ควรรับฟังความคิดเห็นและดูแลเอาใจใส่แก่ผู้เข้าพักด้วย ($f = 2$) ควรมีการอบรมเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน ในสิ่งที่ผู้เรียนขาดไป ($f = 1$) และผู้เรียนควรกล้าแสดงออกและมีประสบการณ์การทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมหรือทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($f = 1$)

นักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะควรให้เข้าพักที่หอพักเฉพาะปีการศึกษาแรกเท่านั้นและสถานที่พักควรใกล้กับที่เรียนมากกว่านี้ ($f = 6$) ควรย้ายสถานที่พักมาอยู่ในกรุงเทพฯ ($f = 4$) และควรกำหนดคุณสมบัติด้านส่วนสูงของเพศชายควรสูงไม่ต่ำกว่า 170 ซม. และเพศหญิงควรสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม. ($f = 5$)

บัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรที่จะดูที่บุคลิกภาพโดยรวมเป็นสำคัญ ($f = 1$) ควรย้ายสถานที่พักมาอยู่ในกรุงเทพฯ ($f = 3$) ควรกำหนดคุณสมบัติด้านส่วนสูงของเพศชายควรสูงไม่ต่ำกว่า 170 ซม. และเพศหญิงควรสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม. ($f = 8$) อยากให้มีการเรียนการสอนที่หอพัก ($f = 1$) หอพักไกลจากสถานที่เรียนมาก ($f = 1$) นักศึกษามีสิทธิเลือกที่จะเข้าพักด้วยความสมัครใจ ($f = 7$) การกำหนดคุณสมบัติด้านทักษะภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีความคิดเห็นที่สามารถทำการฝึกฝนได้ด้วยตนเอง ($f = 1$) และการกำหนดคุณสมบัติด้านสถานภาพการสมรส ควรให้เป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลและอาจเป็นการปิดกั้นโอกาสทางการศึกษา ($f = 2$)

ตาราง 25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับคุณสมบัติอาจารย์ จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. อาจารย์ต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดี	2
2. อาจารย์ควรเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีความเมตตา ยุติธรรม	3
3. อาจารย์ควรเตรียมความพร้อมในแต่ละวิชาที่สอน	5
4. ปัจจุบันยังขาดอาจารย์ที่จบสายการบินโดยตรง ขาดคุณวุฒิปริญญาเอก จึงต้องเสี่ยงงบประมาณในการจ้างอาจารย์พิเศษนอกสถาบัน	1
นักศึกษา	
1. อาจารย์ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเวลามาสอน	2
บัณฑิต	
1. อาจารย์ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี	1
2. อาจารย์ให้คำแนะนำผู้เรียนในการเลือกอาชีพเป็นอย่างดี	3
3. ควรมีความรู้ทางด้านธุรกิจการบินจริงๆ	1
4. อาจารย์ไม่ควรสอนซ้ำ ๆ ในแต่ละวิชา	1
5. อาจารย์ควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	1
6. อาจารย์เปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และคุณภาพ ถ่ายทอดความรู้อย่างเต็มที่ สอนไม่หวงวิชา	6
7. ควรเน้นการสอนประสบการณ์เกี่ยวกับการสมัครงานด้วย	1

จากตาราง 25 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดี (f = 2) อาจารย์ควรเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีความเมตตา ยุติธรรม (f = 3) อาจารย์ควรเตรียมความพร้อมในแต่ละวิชาที่สอน (f = 5) และปัจจุบันยังขาดอาจารย์ที่จบสายการบินโดยตรง ขาดคุณวุฒิปริญญาเอก จึงต้องเสี่ยงงบประมาณในการจ้างอาจารย์พิเศษนอกสถาบัน (f = 1)

นักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเวลามาสอน (f = 2)

บัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี (f = 1) อาจารย์ให้คำแนะนำผู้เรียนในการเลือกอาชีพเป็นอย่างดี (f = 3) ควรมีความรู้ทางด้านธุรกิจการบิน

จริง ๆ ($f = 1$) อาจารย์ไม่ควรสอนซ้ำ ๆ ในแต่ละวิชา ($f = 1$) อาจารย์ควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ($f = 1$) อาจารย์เปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และคุณภาพ ถ่ายทอดความรู้อย่างเต็มที่ สอนไม่หวงวิชา ($f = 6$) และควรเน้นการสั่งสอนประสบการณ์เกี่ยวกับการสมัครงานด้วย ($f = 1$)

ตาราง 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ บัณฑิตเกี่ยวกับทรัพยากรสนับสนุน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. ในปัจจุบันยังขาดห้องโสต ฯ สำหรับเรียนภาษา	4
2. ในปัจจุบันยังขาดแคลนตำราสำหรับเรียนภาษาต่างประเทศ เฉพาะงานสายอาชีพ	5
บัณฑิต	
1. ตำราเรียนประกอบการสอนต้องการให้ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับการเรียน	1
2. ส่วนใหญ่หนังสือที่ซื้อกับมหาวิทยาลัยไม่ค่อยได้ใช้เพราะอาจารย์เตรียมเอกสารมาเอง จากแผ่นใส Power Point ของอาจารย์	7

จากตาราง 26 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ในปัจจุบันยังขาดห้องโสต ฯ สำหรับเรียนภาษา ($f = 4$) และในปัจจุบันยังขาดแคลนตำราสำหรับเรียนภาษาต่างประเทศ เฉพาะงานสายอาชีพ ($f = 5$)

บัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ตำราเรียนประกอบการสอนต้องการให้ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับการเรียน ($f = 1$) และส่วนใหญ่หนังสือที่ซื้อกับมหาวิทยาลัยไม่ค่อยได้ใช้เพราะอาจารย์เตรียมเอกสารมาเอง จากแผ่นใส Power Point ของอาจารย์ ($f = 7$)

ตาราง 27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. ควรเพิ่มการฝึกงานต่อเนื่องเป็น 400 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มโอกาสการทำงานให้แก่นักศึกษา	3
2. ควรเพิ่มวิชาเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรมและจิตวิทยา	1
3. อยากให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมสอบ TOEIC เพิ่มขึ้น	1
ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน	
1. ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เรียนรู้จริงให้มากที่สุด	1

จากตาราง 27 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มการฝึกงานต่อเนื่องเป็น 400 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มโอกาสการทำงานให้แก่นักศึกษา (f =3) ควรเพิ่มวิชาเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรมและจิตวิทยา (f =1) และอยากให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมสอบ TOEIC เพิ่มขึ้น (f =1)

ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เรียนรู้จริงให้มากที่สุด (f = 1)

ตาราง 28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรจากแบบสอบถาม
ปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. เนื้อหาหลายวิชามีความคล้ายคลึงกัน น่าจะสามารถรวมเป็น วิชาเดียวกันได้	1
2. ควรปรับเนื้อหาการสอนให้มีความเป็นปัจจุบัน ทันต่อ เหตุการณ์	4

จากตาราง 28 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า เนื้อหาหลายวิชามีความ
คล้ายคลึงกัน น่าจะสามารถรวมเป็นวิชาเดียวกันได้ (f =1) ควรปรับเนื้อหาการสอนให้มีความเป็น
ปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์ (f =4)

ตาราง 29 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร
จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาจารย์	
1. จำนวนอาจารย์ฝ่ายปกครองมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ พักที่ศูนย์สุพรรณบุรี	1
2. วิชาที่เรียนยังไม่สอดคล้องกับการศึกษาต่อในสาขาธุรกิจการบิ นในต่างประเทศ	1
3. นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกวิชาเสรีได้อย่างอิสระ เพราะมีการ กำหนดให้เรียน	1
4. การขาดการประสานสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่น	1
นักศึกษา	
1. ควรมีหลักสูตรให้นักศึกษาได้สอบ TOEIC ทุกเทอม เพื่อให้ นักศึกษาได้ปรับปรุงภาษาอังกฤษมากขึ้น	3

ตาราง 29 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
บัณฑิต	
1. ควรมีการปฐมนิเทศพร้อมๆกันทุกคน เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน	2
2. ควรให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่น่าสนใจ ไม่เหมือนใคร	1
3. ควรมีกิจกรรมด้านการพัฒนาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	1

จากตาราง 29 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า จำนวนอาจารย์ฝ่ายปกครองมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่พักที่ศูนย์สุพรรณบุรี (f =1) วิชาที่เรียนยังไม่สอดคล้องกับการศึกษาต่อในสาขาธุรกิจการบินในต่างประเทศ (f =1) นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกวิชาเสรีได้อย่างอิสระ เพราะมีการกำหนดให้เรียน (f=1) การขาดการประสานสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่น (f=1)

นักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรให้หลักสูตรให้นักศึกษาได้สอบ TOEIC ทุกเทอม เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ปรับปรุงภาษาอังกฤษมากขึ้น (f = 3)

บัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปฐมนิเทศพร้อมๆกันทุกคน เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน (f =2) ควรให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่น่าสนใจ ไม่เหมือนใคร (f = 1) ควรมีกิจกรรมด้านการพัฒนาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น (f=1)

ตาราง 30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
บัณฑิต	
1. ควรเน้นทางด้านทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ การทำงานร่วมกัน มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร การสื่อสารในองค์กร	4
2. ควรเน้นทางด้านการศึกษาปฏิบัติให้มากๆ เพราะช่วยให้ปฏิบัติงานจริงได้อย่างรวดเร็ว	3
3. ควรหาอาจารย์จากอาชีพสายการบินมาสอนให้มากขึ้น	1
4. ควรเพิ่มวิชาเกี่ยวกับวัฒนธรรม คุณธรรม	1
5. การเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความเหมาะสมดี	1

จากตาราง 30 แสดงว่าบัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นทางด้านทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ การทำงานร่วมกัน มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร การสื่อสารในองค์กร (f=4) ควรเน้นทางด้านปฏิบัติให้มากขึ้น เพราะช่วยให้ปฏิบัติงานจริงได้อย่างรวดเร็ว (f=3) ควรหาอาจารย์จากอาชีพสายการบินมาสอนให้มากขึ้น (f=1) ควรเพิ่มวิชาเกี่ยวกับวัฒนธรรม คุณธรรม (f=1) และการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความเหมาะสมดี (f=1)

ตาราง 31 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา บัณฑิตเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
นักศึกษา	
1. ระบบงานทะเบียนควรปรับปรุงระบบการแจ้งผลการเรียน เนื่องจากการแจ้งผลการเรียนล่าช้ามาก	11
บัณฑิต	
1. ควรมีระบบการแจ้งผลการเรียนให้รวดเร็วขึ้น	8

จากตาราง 31 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ระบบงานทะเบียนควรปรับปรุงระบบการแจ้งผลการเรียนเนื่องจากการแจ้งผลการเรียนล่าช้ามาก (f=11)

บัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีระบบการแจ้งผลการเรียนให้รวดเร็วขึ้น (f=8)

ตาราง 32 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
บัณฑิต	
1. ควรเพิ่มวิชาจิตวิทยาการบริการ	2
2. ได้รับการฝึกปฏิบัติการระหว่างเรียนได้อย่างถูกต้อง (ห้อง Mock Up) ทำให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน	7
3. การศึกษาด้านธุรกิจการบินสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย เช่น อุตสาหกรรมการบริการ	1
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	
1. ควรให้ฝึกปฏิบัติวิชาชีพของ Airline Business มากขึ้น	13
2. นักศึกษายังขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน วัฒนธรรมภายในองค์กร จิตวิทยาการบริการ	2
3. บัณฑิตมีความตั้งใจในการทำงาน แต่บางครั้งยังขาดความตั้งใจในการเรียนรู้	1
4. ขึ้นอยู่แต่ละบุคคล แต่โดยรวมยังไม่มีวุฒิภาวะเต็มที่	1

จากตาราง 32 แสดงว่าบัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มวิชาจิตวิทยาการบริการ (f=2) ได้รับการฝึกปฏิบัติการระหว่างเรียนได้อย่างถูกต้อง(ห้อง Mock Up) ทำให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน (f=7) และ การศึกษาด้านธุรกิจการบินสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย เช่น อุตสาหกรรมการบริการ (f=1)

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรให้ฝึกปฏิบัติวิชาชีพของ Airline Business มากขึ้น (f =13) นักศึกษายังขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน วัฒนธรรมภายในองค์กร จิตวิทยาการบริการ (f =2) บัณฑิตมีความตั้งใจในการทำงาน แต่บางครั้งยังขาดความตั้งใจในการเรียนรู้ (f=1)และขึ้นอยู่แต่ละบุคคล แต่โดยรวมยังไม่มีวุฒิภาวะเต็มที่ (f=1)

ตาราง 33 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	
1. ควรมีการพัฒนาการสอนเรื่องมนุษยศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้การทำงานร่วมกันรวมถึงการสื่อสารกันภายในองค์กร	9
2. ควรพัฒนาทางด้านภาษาต่างประเทศเพราะสายงานนี้ ภาษาเป็นสิ่งสำคัญ	6

จากตาราง 33 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนาการสอนเรื่องมนุษยศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้การทำงานร่วมกันรวมถึงการสื่อสารกันภายในองค์กร (f=9) ควรพัฒนาทางด้านภาษาต่างประเทศเพราะสายงานนี้ ภาษาเป็นสิ่งสำคัญ (f=6)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชา
ธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

การเสนอผลสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ขอบเขตของการวิจัย
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผลการศึกษาวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ
การบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตโดย
ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam.2003) ใน 5 องค์ประกอบ
คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผลและด้านความยั่งยืน

ตาราง 34 แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

สถานภาพ	จำนวน คน	จำนวน แบบสอบถามที่ สมบูรณ์	คิดเป็น (ร้อยละ)
1.อาจารย์	13	13	100.0
2.นักศึกษา	67	67	100.0
3.บัณฑิต	187	155	82.88
4.ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	187	127	67.91
5.อาจารย์นิเทศการศึกษา	4	4	100.0
6.ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน	3	3	100.0

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล และด้านความยั่งยืน โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) ของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำคะแนนค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยที่กำหนดไว้แล้ว แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์นี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งเป็นข้อเสนอแนะและปัญหาของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยแจกแจงความถี่

สรุปผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2003) ใน 5 องค์ประกอบคือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผลและด้านความยั่งยืน สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้ ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัติผู้เรียน มีความเหมาะสมและคุณสมบัติอาจารย์และทรัพยากรสนับสนุน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ทักษะคิดของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กลุ่มอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัติผู้เรียน โครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสม คุณสมบัติอาจารย์ เนื้อหาของหลักสูตรและทรัพยากรสนับสนุน มีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญธุรกิจการบินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม และด้านเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กลุ่มนักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้ ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัติผู้เรียน มีความเหมาะสม ส่วนคุณสมบัติผู้สอนและทรัพยากรสนับสนุน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กลุ่มอาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสมและเนื้อหาของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ทักษะคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กลุ่มผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ทักษะคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและด้านความยั่งยืนของหลักสูตร ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam.2003) ใน 5 องค์ประกอบคือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผลและด้านความยั่งยืน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท พบว่า

ประเด็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและผู้บังคับบัญชา มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของ

สังคม ดังที่ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546:15) ที่กล่าวว่า หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องกันไปตามความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา หลักสูตรเป็นสิ่งที่ควรได้รับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะหลักสูตรที่ดีควรตอบสนองต่อสังคม และเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า

2.1 ประเด็นคุณสมบัติผู้เรียน พบว่านักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์ มีความเห็นว่าด้านคุณสมบัติผู้เรียน มีความเหมาะสมทุกข้อ โดยนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์ต่างก็เห็นว่าคุณสมบัติผู้เรียนที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษา บัณฑิตและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการกำหนดคุณสมบัติผู้เรียนเน้นลักษณะความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพของผู้เรียน เพราะว่าคุณสมบัติของผู้เรียนแขนงวิศวกรรมกิจการบินจะต้องเน้นทางด้านบุคลิกภาพ การมีใจรักงานบริการ และการมีระเบียบวินัย มีทักษะภาษาอังกฤษดี ซึ่งจะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต ด้วย ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งนักศึกษาและบัณฑิตมีความเห็นพ้องกัน คือ ควรที่กำหนดคุณสมบัติด้านส่วนสูงของเพศชายควรสูงไม่ต่ำกว่า 170 ซม. และเพศหญิงควรสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม. ควรให้นักศึกษาเข้าพักที่หอพักเฉพาะปีการศึกษาแรกเท่านั้นและนักศึกษาควรมีสิทธิเลือกที่จะเข้าพักรักษาตัวด้วยความสมัครใจ เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ว่าผู้ที่เรียนแขนงวิศวกรรมกิจการบิน (กรุงเทพฯ) จะต้องเข้าพักที่หอพักศูนย์สุพรรณบุรีเท่านั้นและมีรถรับส่งมาเรียนภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอาจารย์ฝ่ายปกครองดูแล เป็นการฝึกฝนให้นักศึกษามีความเป็นระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2.2 ประเด็นคุณสมบัติอาจารย์ พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความเห็นว่าคุณสมบัติของอาจารย์มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ คือความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน มีการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนได้และมีความรับผิดชอบในการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์แขนงวิศวกรรมกิจการบินส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับด้านการบิน ทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้กับนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ไม่มีหวงวิชา รวมถึงการดูแลเอาใจใส่นักศึกษาอย่างดี ดังที่ พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2532:ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ครูควรมีคุณลักษณะพื้นฐานอย่างน้อย 4 ประการคือ

2.2.1 รอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจสังคมโดยทั่วไป และรอบรู้เรื่องราว เกี่ยวกับอาชีพของตน

2.2.2 สอนดี คือ สามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 มีคุณธรรม จรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในอาชีพของตน ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถ ในอาชีพ เพื่อเยาวชนและสังคมมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่ออาชีพ และมีความรัก ปรารถนาดีต่อเยาวชน ตลอดจนอุทิศเวลาให้กับศิษย์

2.2.4 มุ่งมั่นพัฒนา คือ ปรับปรุงตนเอง ใฝ่ศึกษาหาความรู้ คิดค้นหาความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

2.3 ประเด็นโครงสร้างของหลักสูตร พบว่าอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินและอาจารย์นิเทศการศึกษา มีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีความเหมาะสมทุกข้อ ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน มีความคิดเห็นว่าจำนวนหมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิตเท่านั้นที่ไม่มีความเหมาะสม ทั้งนี้ควรที่จะเพิ่มการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาสามารถที่จะฝึกปฏิบัติงานได้มาก เพราะการฝึกปฏิบัติงานจะทำให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์จริงในการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากที่ได้เรียนในห้องเรียน

2.4 ประเด็นเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบินมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศการศึกษามีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเนื้อหาวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเนื้อหาของหลักสูตรแขนงวิชาธุรกิจการบินเป็นเนื้อหาที่มีความเหมาะสมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื้อหาในภาคปฏิบัติสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริงหลังจากที่ได้เรียนภาคทฤษฎีแล้ว ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติงานเกิดความชำนาญและคาดหวังว่าจะสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ดังที่ วิชัย แหวนเพชร (2530: 70-71) ที่กล่าวว่าเนื้อหาหลักสูตรเป็นส่วนที่ได้เลือกสรรเนื้อหาสาระความรู้ ประสบการณ์มาจัดเรียงลำดับไว้เพื่อที่ว่าเมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆแล้ว จะพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

2.5 ประเด็นทรัพยากรสนับสนุน พบว่า นักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าด้านทรัพยากรสนับสนุนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยขนาดของห้องจำลองการบริการบนเครื่องบิน (ห้อง MOCK UP ROOM) มีความเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแขนงวิชาธุรกิจการบิน มีห้องจำลองการบริการบนเครื่องบิน (ห้อง Mock up Room) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเหมือนเวลาทำงานจริงๆ ได้เรียนรู้การให้บริการแก่ลูกค้าบนเครื่องบิน รวมทั้งอุปกรณ์และของใช้ต่างๆบนเครื่องบิน

3. การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า

3.1 ประเด็นการบริหารหลักสูตร พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าด้านการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะแขนงวิชาธุรกิจการบินการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้เรียนอยู่เสมอ เช่น มีการให้ผู้เรียนได้สอบ TOEIC โดยแขนงวิชาธุรกิจการบินได้มีชมรมภาษาอังกฤษสำหรับเตรียมสอบ TOEIC ให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษก่อนสอบจริง ดังที่ วัชรีย์ บุรณสิงห์ (2542:ออนไลน์) ที่กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการดำเนินการ การควบคุมดูแล การส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดในสถานศึกษานั้นให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ประเด็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม อาจเป็นเพราะนักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ ต่างมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว อันเนื่องมาจากเนื้อหาวิชาทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยเน้นการให้บริการด้วยใจเป็นหลักเวลาปฏิบัติงาน มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงาน ดูแลเอาใจใส่แก่ลูกค้าได้และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานจริงในสาขาธุรกิจการบิน โดยมหาวิทยาลัยยังทำโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (กรุงเทพฯ) และฝ่ายบริการภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อส่งนักศึกษาแขนงวิชาธุรกิจการบิน เข้าฝึกปฏิบัติงานจริงกับฝ่ายบริการภาคพื้นในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ของสายการบินเป็นเวลา 350 ชั่วโมง ได้แก่ กองบริการในห้องรับรองพิเศษ (Lounge) พนักงานจำหน่ายบัตรโดยสาร พนักงานสำรองที่นั่งบนเครื่องบิน พนักงานตรวจบัตรโดยสาร ฯลฯ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และความสามารถจากการฝึกงานกับการบินไทย ไปใช้ในการทำงานจริงหลักจากสำเร็จการศึกษา

3.3 ประเด็นการวัดและการประเมินผลพบว่านักศึกษา บัณฑิต อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าด้านการวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยอาจารย์แจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนและการให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐานที่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแขนงวิชาธุรกิจการบินได้กำหนดหลักเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการเรียนมีความหลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชา ดังที่ไพศาล หวังพานิช (2543:54-55) กล่าวว่าอาจารย์ควรดำเนินการวัด และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ เป็นธรรมชาติสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน สอดคล้องกับอุทุมพร จามรมาน (2541:13) กล่าวว่า การวัดผลของอาจารย์ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอนและหาเทคนิคการวัดผลเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งตัวนักศึกษาและอาจารย์ ว่ามีข้อบกพร่องในด้านใด เพื่อปรับปรุงเป็นระยะๆ

4. การประเมินด้านประสิทธิผลของหลักสูตร พบว่า

ประเด็นทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานพบว่า บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์นิเทศการศึกษา มีความคิดเห็นว่าด้านทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยบัณฑิตมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงาน บัณฑิตมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ บัณฑิตมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้และบัณฑิตมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการที่จะสำเร็จการศึกษาแขนงวิชาธุรกิจการบินได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีความขยันหมั่นเพียร ความพยายามเพิ่มขึ้นทั้งในการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติ แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรที่จะเพิ่ม

ชั่วโมงการฝึกปฏิบัติวิชาชีพให้มากขึ้นเพื่อเป็นการฝึกฝนและสามารถออกไปปฏิบัติงานจริงได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ

5. การประเมินด้านความยั่งยืนของหลักสูตร

ประเด็นความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต พบว่าผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต อยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตได้การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี และการมีใจในการให้บริการ ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต แต่ยังมีข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชาได้แก่ ควรที่จะเสริมการสอนเกี่ยวกับการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน การสื่อสารภายในองค์กรและภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ควรเน้นการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเป็นปัจจุบัน การจัดการการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ควรให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ โดยนำเอาความต้องการของตลาดแรงงานด้านของธุรกิจการบินมาปรับเข้ากับแผนการเรียนการสอนเพื่อที่จะได้ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถและและมีจริยธรรม

1.2 ควรเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหรือภาษาที่สามให้มากขึ้น โดยเฉพาะควรมีการจัดสอบ TOEIC ให้แก่ผู้เรียนเป็นประจำ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

1.3 สถานที่พักของผู้เรียน ควรอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยที่เรียน เพื่อการเดินทางที่สะดวกและประหยัดของผู้เรียน หรือควรให้ผู้เรียนพักอยู่ที่หอพักที่มหาวิทยาลัยจัดไว้แค่ 1 ปี การศึกษาเท่านั้น

1.4 ควรกำหนดคุณสมบัติด้านส่วนสูงของเพศชายควรสูงไม่ต่ำกว่า 170 ซม.และเพศหญิงควรสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีสิทธิในการเข้าศึกษาได้มากขึ้น

1.5 ควรเน้นการฝึกปฏิบัติงานจริงให้มากขึ้นเพื่อเป็นประสบการณ์ในการทำงานต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งอย่างลึกซึ้งในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.2 ควรมีการประเมินเปรียบเทียบการพัฒนางานของนักศึกษาที่บัณฑิตกับบัณฑิต

2.3 ควรมีการวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ที่จบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- กรอุษา ศรีสุวรรณ. (2552). การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539ก). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: อลีนเพรส.
- (2540ข). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: อลีนเพรส.
- ณิฉินี นวลสกุล. (2547). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์)หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2532ก). ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- (2542ข). ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- พรนพ พุกกะพันธ์.(2548). ธุรกิจการบิน AIRLINE BUSINESS. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์. (2540). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเลี้ยง ทুমทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร CURRICULUM DEVELOPMENT. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์. (2547). การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2532). จรรยาบรรณวิชาชีพครู. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2554.จาก [http://www.ap.mju.ac.th/data.../จรรยาบรรณวิชาชีพครู\(แก้ไข\)\(1\).doc](http://www.ap.mju.ac.th/data.../จรรยาบรรณวิชาชีพครู(แก้ไข)(1).doc).
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล วรคำ. (2552). การวิจัยทางการศึกษา(Educational Research). กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2537). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- รุจิรี ภูสาระ. (2545). *การพัฒนาหลักสูตร:ตามแนวปฏิรูปการศึกษา (Curriculum Development: Education Reform)*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- วิชัย ปิติเจริญธรรม. (2548). *การบริหารด้วยหัวใจ*. กรุงเทพฯ: บั๊คแบงก์.
- วิชัย แหวนเพชร. (2530). *เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะวิชา อุตสาหกรรมศึกษา.วิทยาลัยครูพระนคร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2521ก). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2537ข). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์. (2542). *การบริหารหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2554.
จาก <http://e-book.ram.edu>.
- สวัสดิ์ ประทุมราช; และคณะ. (2521). *การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครูกับ หลักสูตรประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ธาตุทอง. (2548). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2523). *การประเมินผลหลักสูตร.ประมวลบทความเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐาน การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ยุคปฏิรูปการศึกษาไทย*. เชียงใหม่: แสงศิลป์.
- สุมิตร คุณานุกร . (2523) . *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- สุนทร ศรีรักษา. (2522). *พื้นฐานการศึกษา*. กรุงเทพฯ: หัดถโกศลการพิมพ์.
- สาโรช บัวศรี. (2514). *แนวคิดบางประการทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสริมศรี ไชยศร. (2526). *ระบบหลักสูตรการสอน*. เชียงใหม่: พระสิงห์การพิมพ์.
- เอกวิทย์ ณ ถกลาง. (2521). *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน. (2541). *การวัดและการประเมินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดฟีนนี่พลับบลิชชิง.
- Armstrong , David G. (1989). *Developing and Documenting the curriculum*. Boston: Allyn and Bacon.
- Beauchamp, George A. (1981). *Curriculum Theory*. 4th ed. Itasca, Illinois: F.E. Peacock. Publisher.

- Chiang, Pei – Ling Wu. (1997). *Assessing the Effectiveness of Five – year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiean, R.O.C.: An Application of the CIPP Evaluation Model*. Florida: Florida International University.
- Good, Carter V. (1973a). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw Hill.
- (1945b). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill Book Company, Inc.,
- Heilbuth, Donald Robert. (1984, July). A Follow-up Study of Morningside College 1974-1984 Psychology Baccalaureates from a Selection for purpose of Program Evaluation. In *Dissertation Abstracts International*. 47: 128-A.
- Nagel, Joseph Robert. (1986, October). An Evaluation of The Doctoral Program in Educational Administration at The University of Akron as Perceived by Its Graduates, 1969–1984. *Dissertation Abstracts International*. 47:1140.
- Stufflebeam, Daniel L. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Illinois: Peacock Publishers.
- (2003). *The CIPP Model for Evaluation*. Portland. n.p.
- (1973). *Education Evaluation and Decision Making*. in *Education Evaluation: Theory and Practice*. Belmont California: Wadsworth Publishing Company.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World Inc.
- Zafar, Abculwahab Ahmad. (1982, November). An Evaluation of the Mathematics Curriculum Given at the College of Education, Mecca , From the Perspective of the Teachers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

รายละเอียดหมวดวิชาเฉพาะ และเลือกรายวิชา

1. หลักการจัดการธุรกิจการบิน (PRINCIPLE OF AIRLINE MANAGEMENT)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบิน อุตสาหกรรมการขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน ความหมาย ความสำคัญ และความเชื่อมโยง ประวัติความเป็นมา ลักษณะสำคัญของอุตสาหกรรมสายการบิน ประวัติการบิน เครื่องบินบินได้อย่างไร สมรรถนะและความสามารถในการบรรทุกตามลักษณะเครื่องบิน และการจัดการธุรกิจการบินเชิงพาณิชย์ รวมทั้งประวัติการบินของไทย

2. อุตสาหกรรมสายการบินเบื้องต้น (OVERVIEW AIRLINE INDUSTRY)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของสายการบิน การจัดการองค์กร ความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ ประวัติความเป็นมา ประวัติอุตสาหกรรมสายการบินของไทย หลักการบริหารจัดการสายการบินเบื้องต้น เช่น การจัดฝูงบิน การวิเคราะห์เส้นทางบิน และการบริการ

3. การจัดการท่าอากาศยาน (AIRPORT OPERATIONS AND MANAGEMENT)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับท่าอากาศยาน การปฏิบัติการของท่าอากาศยาน หลักการบริการของท่าอากาศยาน การพาณิชย์ของท่าอากาศยาน กฎหมายเฉพาะของท่าอากาศยานตามอนุสัญญาชิคาโก ความสำคัญของท่าอากาศยาน ความรับผิดชอบของท่าอากาศยาน ความสัมพันธ์ของท่าอากาศยานกับอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน ประวัติสนามบินในประเทศไทย

4. หลักการควบคุมการจราจรทางอากาศ (PRINCIPLE OF AIR TRAFFIC CONTROL)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการควบคุมการจราจรทางอากาศ องค์กรรับผิดชอบการควบคุมการจราจรทางอากาศ การบริการจราจรทางอากาศ ความสำคัญของการควบคุมการจราจรทางอากาศ การควบคุมห้วงอากาศ ความรับผิดชอบของหน่วยงานควบคุมการจราจรทางอากาศ การรักษาอธิปไตยห้วงอากาศแห่งราชอาณาจักร วิธีการควบคุมการจราจรทางอากาศ

5. องค์กรในธุรกิจการบิน (ORGANIZATIONS RELATING TO AIRLINE BUSINESS)

ความรู้เกี่ยวกับองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน เช่น INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION - IATA, INTERNATIONAL CIVIL AVIATION ORGANIZATION - ICAO, FEDERAL AVIATION ADMINISTRATION - FAA, AIRPORT COUNCIL INTERNATIONAL - ACI, กรมการบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม อำนาจหน้าที่และอิทธิพลขององค์กรเหล่านี้

6. เศรษฐศาสตร์ธุรกิจการบิน (AIRLINE ECONOMICS)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงสร้างของอุตสาหกรรมสายการบิน ลักษณะโครงสร้างของทุนและแรงงาน ผลกำไร ต้นทุนสายการบิน การจัดการจำนวนที่นั่งตามหลักอุปสงค์ อุปทาน โครงสร้างราคาโดยสาร เส้นทางการบินและตารางการบิน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโครงสร้างฝูงบินตามหลักอุปสงค์ อุปทาน

7. การตลาดในธุรกิจการบิน (AIRLINE BUSINESS MARKETING)

(เว้น ตามที่อาจารย์คชภูฏี สมุทรโคจร รับผิดชอบ)

8. ภูมิศาสตร์ธุรกิจการบิน (GEOGRAPHICAL AIRLINE BUSINESS)

ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์กายภาพ เขตภูมิอากาศ จำนวนประชากร เศรษฐกิจของภูมิภาคและของแต่ละประเทศ ความสำคัญเชิงภูมิศาสตร์สัมพันธ์กับเส้นทางบิน และธุรกิจการบิน

9. กฎหมายและระเบียบการบินพลเรือน (CIVIL AVIATION LAWS AND REGULATIONS)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์กฎหมาย MAGNA CARTA , 12 TABLES LAW, กฎหมายโรมัน กฎหมายจารีตประเพณี (COMMON LAWS) กฎหมายเบื้องต้น กฎหมายอากาศระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง หลักเสรีภาพในการบิน 5 ประการ เสรีภาพในการบินสมัยปัจจุบัน 4 ประการ อนุสัญญาชิคาโก การจัดทำประมวลกฎหมาย คำโครงวิวัฒนาการกฎหมาย พ.ร.บ.การเดินอากาศ พ.ศ.2497 ข้อบังคับสำหรับสายการบินและเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องบิน ข้อบังคับเกี่ยวกับสนามบิน การแยกประเภทกฎหมายอากาศตามกฎหมายไทย

10. การตรวจคนเข้าเมือง (IMMIGRATION)

ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อำนาจหน้าที่ เอกสารการเดินทาง หลักการตรวจลงตรา (VISA) ระเบียบการเข้าเมือง กฎหมายที่ใช้บังคับการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย ค่าธรรมเนียม การขอมิถินที่อยู่ในราชอาณาจักร ขั้นตอนการยื่นคำขอยุ่ต่อชั่วคราว การแจ้งที่พักคนต่างด้าว การแจ้งอยู่เกิน 90 วัน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2540 พ.ร.บ.การทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.2551

11. การจัดการทรัพยากรบุคคลด้านธุรกิจการบิน (AVIATION HRM)

ความสำคัญของบุคลากรในองค์กรตามแนวคิดของ ANDREW CARNEGIE ขบวนการบริหารจัดการบุคลากรในองค์กร ตั้งแต่ขั้นตอนการสรรหาจนถึงขั้นตอนเกษียณอายุการทำงาน หลักทฤษฎีตามทฤษฎี ADAM SMITH ภาวะผู้นำ ความสามารถ และคุณสมบัติพิเศษของบุคลากร ที่องค์กรต้องการ ความสัมพันธ์บุคคลในองค์กร สภาพแรงงานและกฎหมายแรงงาน ความสำคัญและบุคลิกภาพเฉพาะของบุคลากรในธุรกิจการบิน และหลัก CRM - CREW RESOURCE MANAGEMENT (หลักการสื่อสารและการทำงานของนักบินและพนักงานต้อนรับบนอากาศยาน)

12. มนุษย์ปัจจัยในการบิน (HUMAN FACTOR)

เพื่อเข้าใจธรรมชาติของพฤติกรรมมนุษย์และมนุษย์ปัจจัย ที่มีผลต่องานด้านการบิน อีกทั้งเพื่อความเข้าใจข้อจำกัดพื้นฐานด้านกายภาพและด้านจิตใจที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการบิน และให้สามารถนำความรู้จากทฤษฎีทางจิตวิทยามาพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การมีจิตใจบริการ และความปลอดภัย มาประยุกต์ใช้ในงานด้านการบิน

13. การบริหารความเสี่ยง (AIRLINE BUSINESS RISK MANAGEMENT)

ศึกษาหลักการบริหารความเสี่ยง การโอนความเสี่ยง (RISK TRANSFER) การตระหนักถึงสถานการณ์ (SITUATION AWARENESS) การวิเคราะห์ความเสี่ยงในธุรกิจการบิน ภาวะความเสี่ยงในธุรกิจการบิน หลักและทฤษฎีความน่าจะเป็น (PROBABILITY THEORY) หลักการลดความเสี่ยง การจัดการสร้างและดำรงความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและพนักงานต้อนรับในภาวะความเสี่ยง (CREW RESOURCE MANAGEMENT)

14. นิสัยการบิน (FLIGHT SAFETY)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนิสัยอุตสาหกรรม ทฤษฎี DOMINO ของ H.W. HEINRICH องค์ประกอบเครื่องบินอุบัติเหตุ 6 ประการ (6M AIR ACCIDENT DOMINO) ประวัติความเป็นมาของนิสัยอุตสาหกรรม นิสัยการบินคืออะไร ความสำคัญของนิสัยการบิน การตระหนักถึงสถานการณ์ การป้องกันนิสัยการบิน การจัดการสร้างและดำรงความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและพนักงานต้อนรับในภาวะความเสี่ยง (CRM)

15. การรักษาความปลอดภัยในธุรกิจการบินและท่าอากาศยาน (AIRLINE BUSINESS AND AIRPORT SECURITY)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการก่อการร้าย ประวัติการก่อการร้ายบนอากาศยาน ธรรมชาติการรักษาความปลอดภัย กฎการนำวัสดุต้องห้ามขึ้นเครื่องบิน การวิเคราะห์ภัยคุกคาม การรักษาความปลอดภัยขณะจอด การตรวจค้นห้องผู้โดยสาร และพื้นที่ระวางบรรทุก การตรวจค้นผู้เกี่ยวข้องกับการให้บริการเครื่องบิน หลักการรับกระเป๋าผู้โดยสารที่ตรวจค้นเรียบร้อยแล้ว เท่านั้น และการตรวจสอบชื่อเจ้าของต้องตรงกับสลากชื่อติดกระเป๋า การตรวจสอบผู้โดยสารมิให้รับฝากหีบห่อที่ไม่ได้ตรวจค้น

16. การตลาดในอุตสาหกรรมท่าอากาศยาน (AIRPORT BUSINESS MARKETING)

ศึกษาโครงสร้างรายได้ของท่าอากาศยาน แผนการตลาดท่าอากาศยาน วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์บริการของท่าอากาศยาน การลงทุนให้มี TERMINAL ในเมือง เพื่อลดภาระความหนาแน่นของผู้โดยสารการลงทุนร่วมกับการขนส่งมวลชน เพื่อการเดินทางที่สะดวกรวดเร็ว

17. การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ทางอากาศ (AIR CARGO AND LOGISTIC SERVICES) (เป็นไปตามเนื้อหาของอาจารย์ ประยูร แห่งศรีสุวรรณ)

18. เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจการบิน และเครือข่ายการซื้อตั๋วและการสำรองที่นั่ง (INFORMATION TECHNOLOGY AND RESERVATION NETWORK)

ให้เข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่าย การใช้ข้อมูลร่วม โปรแกรมปฏิบัติการที่บริษัทสายการบินใช้ การบูรณาการระบบข้อมูลสารสนเทศ การสร้างเครือข่ายการจองตั๋วเครื่องบิน การสำรองที่นั่งสายการบินต่างๆ การจองโรงแรม การจองรถเช่า และการจองการท่องเที่ยวแบบฟอร์มต่างๆ

19. ภาษาอังกฤษในอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ (ENGLISH FOR AVIATION)

ให้ความรู้พื้นฐานตามหลักการใช้ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ตามระบบการสอบ TOEIC ฝึกนักศึกษาให้มีทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้กว้างขวางในธุรกิจการบิน การอ่านพยานุเคราะห์และตัวเลขศัพท์และสำนวนเฉพาะในการบิน การขนส่งทางอากาศ สนามบินและการจราจรทางอากาศ ให้มีทักษะในการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน พนักงานต้อนรับ และเจ้าหน้าที่ส่วนอื่นๆ ในธุรกิจการบิน ในการใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านนิรภัยการบินและการรักษาความปลอดภัย

20. พลังงานและสิ่งแวดล้อมในธุรกิจการบิน (ENERGY AND ENVIRONMENT IN AVIATION BUSINESS)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปิโตรเลียม เชื้อเพลิงอากาศยาน การขนส่งเชื้อเพลิง และการเติมเชื้อเพลิงเครื่องบิน โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในแต่ละท่าอากาศยาน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสายการบิน เข้าใจเกี่ยวกับมลภาวะต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการวิ่งขึ้นและทำการบินในอากาศ ระดับมลภาวะเสี่ยงที่แต่ละชุมชนและสนามบินกำหนด

21. การโภชนาการของสายการบิน (AIRLINE CATERING)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมโภชนาการในธุรกิจการบิน การตลาด แหล่งวัสดุผลิตภัณฑ์และกำไรต่อหน่วย ระบบ OUTSOURCE และการควบคุมการผลิตและการควบคุมคุณภาพหลักการจัดหาวัสดุคุณภาพ

22. การเงินและการบัญชีธุรกิจการบิน (FINANCE AND ACCOUNTING IN AIRLINE BUSINESS)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเงิน สถาบันการเงิน การวิเคราะห์อัตราแลกเปลี่ยน การทำงบดุลเบื้องต้น การทำบัญชีเงินสดและสินค้าคงคลัง การวิเคราะห์บัญชีพื้นฐาน

23. จริยธรรมในธุรกิจการบิน (ETHICAL APPROACH IN AVIATION)

ให้เข้าใจถึงจริยธรรมในการบริหารธุรกิจการบิน ความซื่อสัตย์ต่อตัวเอง องค์กร บุคคล ในองค์กร และลูกค้า ความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นเชิงจริยธรรม การคืนกำไรแก่สังคม การใช้หลักธรรมะในการบริหารองค์กรและบุคคล การประยุกต์ใช้ไตรสิกขาในการบริหารงาน และการบริการจริยธรรม จริยธรรมกับพฤติกรรมของบุคลากรในงานบริการ

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ ผศ.ดร. มั่นนันท์ หัตถศักดิ์
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ชื่อ อาจารย์นรินทร์ ตาก้อนทอง
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ พล.อ.ท.วัชระ ฤทธาคณี
ตำแหน่ง ที่ปรึกษาอธิการบดี แขนงวิชาธุรกิจการบิน
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. ชื่อ นายนิพนธ์ ระวียัน
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
5. ชื่อ ดร.ณัฐวัฒน์ วารีนิช
ตำแหน่ง อาจารย์สังกัดโรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ภาคผนวก ค

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขออนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่ ศธ 0519.12/153๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวมีนา ดาวเรือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ และ อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวมีนา ดาวเรือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ตันดิวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-811-5434

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/1535

วันที่ 7 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวมินา ดาวเรือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ และ อาจารย์ ดร.อุไร จักย์ตรีมงคล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์นรินทร์ คาก้อนทอง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวมินา ดาวเรือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/1534

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ มีนาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน พล.อ.ท. วีระ ฤทธาคณี

เนื่องด้วย นางสาวมีนา คาวเรือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ และ อาจารย์ ดร.อุไร จักย์ตรีมงคล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวมีนา คาวเรือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-811-5434

ที่ ศษ 0519.12/1533

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีโรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เนื่องด้วย นางสาวมีนา ดาวเรือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ และ อาจารย์ ดร.อุไร จักรศรีมงคล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์นิพนธ์ ระวิยัน และ อาจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ วารวินิช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวมีนา ดาวเรือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-811-5434

ที่ ศธ 0519.12/531

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน พล.อ.ท.วัชร ฤทธาคนี ที่ปรึกษาอธิการบดี แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ

เนื่องด้วย นางสาวมีนา คาวเรือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย มีชาญ และ อาจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรีมงคล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน จำนวน 3 คน / อาจารย์ แขนงวิชาธุรกิจการบิน จำนวน 13 คน และ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 แขนงวิชาธุรกิจการบิน จำนวน 67 คน ตอบแบบสอบถามการประเมิน หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในระหว่างเดือนมีนาคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวมีนา คาวเรือง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-811-5434

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำผลการประเมินในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินเกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านกระบวนการ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 การประเมินเกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านประสิทธิผลของหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดให้ข้อมูลให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงซึ่งผลการให้ข้อมูลจะไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมีนา ดาวเรือง

นิสิตสาขาวิทยาการการประเมิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เลือก ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 26 – 30 ปี
3. อาชีพ รัฐบาล พนักงานบริษัท
 รัฐวิสาหกิจ พนักงานทำงานเกี่ยวกับสายการบิน
 ไม่มีงานทำ กำลังศึกษาต่อ
 อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 น้อยกว่า 1 ปี
 1 – 5 ปี
5. วุฒิการศึกษา
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
 โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 ดำเนินวิจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัติของอาจารย์, คุณสมบัติของผู้เรียน, ทรัพยากรสนับสนุน
 คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

คุณสมบัติของอาจารย์

คุณสมบัติของอาจารย์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
1. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่					
2. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และกล้าแสดงความคิดเห็น					
3. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎี					
4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านปฏิบัติ					
5. มีการดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา					
6. มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า					
7. มีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
ด้านวิชาการ					
8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
9. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้					
10. มีประสบการณ์ในด้านการสอน					
11. มีการแสวงหาความรู้และพัฒนาความสามารถให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
ด้านวิชาชีพ					
12. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					

ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน

1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)
5. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ วิทยาเขตสุพรรณบุรีและ เรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
6. มีใจรักงานบริการและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ
7. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี
8. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ
9. โสัด

ข้อคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ควรปรับปรุงดังนี้
1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า		
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี		
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง		
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)		
5. เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)		
6. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้		
7. มีใจรักงานบริการ		
8. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ		
9. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี		
10. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ		
11. โสัด		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ทรัพยากรสนับสนุน

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>เอกสารตำรา</u> (พิจารณาจากความพอเพียงและคุณภาพ)					
1. เอกสารตำราในประเทศประกอบการเรียนการสอนของแต่ละวิชา					
2. เอกสารภาษาไทยสำหรับค้นคว้าทางวิชาการด้านธุรกิจการบิณ					
<u>สื่อ – อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน</u> (พิจารณาจากความพอเพียงและคุณภาพ)					
3. เครื่องฉายสไลด์					
4. เครื่องฉายวีดิทัศน์					
5. แผ่นใส					
6. คอมพิวเตอร์					
<u>สถานที่</u>					
7. ห้องเรียนสำหรับการเรียนการสอนเพียงพอ					
8. สภาพห้องเรียนสำหรับการเรียนการสอนเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน					
9. ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
10. ขนาดของห้องจำลองการบริการบนเครื่องบิณ (ห้อง MOCK UP ROOM) มีความเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านทรัพยากรสนับสนุน

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
 โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร, กระบวนการจัดการเรียนการสอน,
 การวัดและการประเมินผล

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
การบริหารหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ					
2. การปฐมนิเทศ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					
3. การลงทะเบียนเรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสม					
4. แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด					
5. มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนและกิจกรรม					
6. มีความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
7. อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
8. มีแนวปฏิบัติและรูปแบบการยื่นคำร้องต่างๆ ที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีความสะดวก รวดเร็ว					
9. มีการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน					
10. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการบริหารหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อคำถาม (ขอให้ท่านประเมินตนเองตามข้อคำถามดังกล่าวนี้)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับปฏิบัติจริง					
2. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงภาคทฤษฎี					
3. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงภาคปฏิบัติ					
4. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
5. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและทำงานร่วมกัน					
6. มีแหล่งการเรียนรู้การเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ					
7. มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน					
8. มีสื่อและเทคโนโลยีช่วยเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจในเนื้อหา					
9. ในการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
10. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ					
11. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานทั้งด้านธุรกิจการbinและอุตสาหกรรมบริการอื่นๆ					
12. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

การวัดและการประเมินผล

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา รายวิชา					
2. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน					
3. อาจารย์แจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อย่าง ชัดเจน					
4. การให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐานที่ชัดเจน					
5. การประเมินผลตรงกับสภาพความเป็นจริงและยุติธรรม					
6. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม					
7. มีการใช้วิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้หลายวิธี					
8. การวัดและการประเมินผลเรียนรู้ภาคทฤษฎีมีความ เหมาะสม					
9. การวัดและการประเมินผลเรียนรู้ภาคปฏิบัติมีความ เหมาะสม					
10. มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนได้ทราบอย่าง รวดเร็ว					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการวัดและการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ทักษะคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

- คำชี้แจง:1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
2. ขอให้ท่านประเมินตนเองตามข้อคำถามดังกล่าวนี้

ทักษะคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

ข้อคำถาม	ระดับเจตคติ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. บัณฑิตมีความเอาใจใส่และทุ่มเทในการทำงาน					
2. บัณฑิตมีความกระตือรือร้น เวลาให้บริการกับลูกค้า					
3. บัณฑิตมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงาน					
4. บัณฑิตมีความกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี					
5. บัณฑิตมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นได้					
6. บัณฑิตมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7. บัณฑิตมีความมั่นใจในตนเองในการปฏิบัติงาน					
8. บัณฑิตมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
9. บัณฑิตมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้					
10. บัณฑิตมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน					
11. บัณฑิตมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในสำนักงานได้					
12. บัณฑิตมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำผลการประเมินในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการแบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านกระบวนการ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดให้ข้อมูลให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงซึ่งผลการให้ข้อมูลจะไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมีนา ดาวเรือง

นิสิตสาขาวิทยาการการประเมิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ 25 – 30 ปี 31 – 36 ปี 37 – 42 ปี ตั้งแต่ 43 ปีขึ้นไป

3. ประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

น้อยกว่า 1 ปี

1 – 5 ปี

6 – 10 ปี

มากกว่า 11 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา

ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้านบริบท
ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม รวมทั้งมี
บุคลิกภาพเหมาะสมกับกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ ในอุตสาหกรรมขนส่งทาง
อากาศหรืออุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE INDUSTRY)

2. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและ
ภาคปฏิบัติ ตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรม
สายการบิน (AIRLINE BUSINESS)

3. เพื่อเป็นฐานรองรับเส้นทางในการทำงาน ให้มีโอกาsk้าวหน้าในหน้าที่การงาน
และพัฒนาได้ในทางการศึกษาต่อยอด

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE BUSSINESS)					
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม					
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ
 การบิน โรงเรียน การท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 สวนดุสิต ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัตินักเรียน, คุณสมบัตินักเรียน,
 โครงสร้างของหลักสูตร, เนื้อหาของหลักสูตร, ทรัพยากรสนับสนุน

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

คุณสมบัตินักเรียน

คุณสมบัตินักเรียน (ขอให้ท่านประเมินตนเองตามข้อคำถามดังกล่าวนี้)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
1. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่					
2. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และกล้าแสดงความคิดเห็น					
3. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎี					
4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านปฏิบัติ					
5. มีการดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา					
6. มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า					
7. มีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
ด้านวิชาการ					
8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
9. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้					
10. มีประสบการณ์ในด้านการสอน					
11. มีการแสวงหาความรู้และพัฒนาความสามารถให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
ด้านวิชาชีพ					
12. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					

ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน

1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตรเพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)
5. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ วิทยาเขตสุพรรณบุรีและ เรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
6. มีใจรักงานบริการและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ
7. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี
8. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ
9. โสัด

ข้อคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ควรปรับปรุงดังนี้
1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า		
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี		
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง		
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)		
5. เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)		
6. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้		
7. มีใจรักงานบริการ		
8. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ		
9. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี		
10. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ		
11. โสัด		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน

3.3 โครงสร้างของหลักสูตร	
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิตประกอบด้วยหมวดวิชาดังนี้	
หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33
หมวดวิชาเฉพาะ	87
หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	5
หมวดวิชาเลือกเสรี	6
รวมหน่วยกิต	131

ข้อคำถาม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ควรปรับปรุงดังนี้
1. จำนวนหน่วยกิตรวมในหลักสูตร 131 หน่วยกิต		
2. จำนวนหน่วยกิตวิชาการศึกษาทั่วไป 33 หน่วยกิต		
3. จำนวนหมวดวิชาเฉพาะ 87 หน่วยกิต		
4. จำนวนหมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิต		
5. จำนวนหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต		
6. โครงสร้างหลักสูตรในภาพรวม		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาการกิจการบิน โรงเรียน
การท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้าน
กระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร, กระบวนการจัดการเรียนการสอน, การวัดและ
การประเมินผล

คำชี้แจง : 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การบริหารหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ					
2. การปฐมนิเทศ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					
3. การลงทะเบียนเรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสม					
4. แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด					
5. มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนและกิจการม					
6. มีความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
7. อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
8. มีแนวปฏิบัติและรูปแบบการยื่นคำร้องต่างๆ ที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีความสะดวก รวดเร็ว					
9. มีการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน					
10. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการบริหารหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ 3
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจการบิน

แบบสอบถาม
การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ
พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำผลการประเมินในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดให้ข้อมูลให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงซึ่งผลการให้ข้อมูลจะไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมีนา ดาวเรือง

นิสิตสาขาวิทยาการการประเมิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามคำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ 30 – 35 ปี 36 -41 ปี ตั้งแต่ 42 ปี ขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการทำงานด้านธุรกิจการบิน
 1 – 5 ปี
 6 - 10 ปี
 11 – 15 ปี
 มากกว่า 16 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษา
 ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ดำเนินบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม รวมทั้งมีบุคลิกภาพ
เหมาะสมกับกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ ในอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศหรือ
อุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE INDUSTRY)

2. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตาม
มาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน
(AIRLINE BUSINESS)

3. เพื่อเป็นฐานรองรับเส้นทางในการทำงาน ให้มีโอกาsk้าวหน้าในหน้าที่การงาน และ
พัฒนาได้ในทางการศึกษาต่อยอด

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE BUSSINESS)					
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม					
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำผลการประเมินในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการแบ่ง แบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน ในด้านกระบวนการ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดให้ข้อมูล ให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงซึ่งผลการให้ข้อมูลจะไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมีนา ดาวเรือง

นิสิตสาขาวิทยาการการประเมิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
 โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 ดำเนินวิจัยนำเข้า ได้แก่ คุณสมบัติของอาจารย์ , คุณสมบัติของผู้เรียนและทรัพยากร
 สนับสนุน

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
คุณสมบัตินี้ของอาจารย์

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
1. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่					
2. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และกล้าแสดงความคิดเห็น					
3. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎี					
4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านปฏิบัติ					
5. มีการดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา					
6. มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า					
7. มีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
ด้านวิชาการ					
8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
9. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้					
10. มีประสบการณ์ในด้านการสอน					
11. มีการแสวงหาความรู้และพัฒนาความสามารถให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
ด้านวิชาชีพ					
12. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					

คุณสมบัติของผู้เรียน

1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)
5. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ วิทยาเขตสุพรรณบุรีและ เรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
6. มีใจรักงานบริการและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ
7. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี
8. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ
9. โสด

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย ควรปรับปรุงดังนี้
1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า		
2. มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดี		
3. มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับส่วนสูง		
4. เพศหญิงต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 165 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)		
5. เพศชายต้องมีความสูงไม่ต่ำกว่า 170 เซนติเมตร (น้ำหนักเหมาะสมกับส่วนสูง)		
6. พร้อมที่จะเข้าพักหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดให้		
7. มีใจรักงานบริการ		
8. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพในอุตสาหกรรมบริการ		
9. มีความประพฤติเรียบร้อยบุคลิกภาพดี		
10. มีวินัยและพร้อมที่จะอยู่ในกฎระเบียบ		
11. โสด		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านคุณสมบัติของผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร, กระบวนการจัดการเรียนการสอน,
การวัดและการประเมินผล

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
การบริหารหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ					
2. การปฐมนิเทศ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน					
3. การลงทะเบียนเรียนมีขั้นตอนที่เหมาะสม					
4. แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด					
5. มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนและกิจกรรม					
6. มีความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
7. อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
8. มีแนวปฏิบัติและรูปแบบการยื่นคำร้องต่างๆ ที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีความสะดวก รวดเร็ว					
9. มีการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน					
10. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการบริหารหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับปฏิบัติจริง					
2. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงภาคทฤษฎี					
3. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงภาคปฏิบัติ					
4. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
5. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและทำงานร่วมกัน					
6. มีแหล่งการเรียนรู้การเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ					
7. มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน					
8. มีสื่อและเทคโนโลยีช่วยเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจในเนื้อหา					
9. ในการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
10. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ					
11. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานทั้งด้านธุรกิจการbinและอุตสาหกรรมบริการอื่นๆ					
12. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

**ชุดที่ 5 สำหรับ
อาจารย์นเทศการศีกษา**

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำผลการประเมินในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการแบ่ง แบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ การบิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ การบิน ในด้านปัจจัยนำเข้า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ การบินในด้านประสิทธิผลของหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดให้ข้อมูล ให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงซึ่งผลการให้ข้อมูลจะไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมีนา ดาวเรือง

นิสิตสาขาวิทยาการการประเมิน

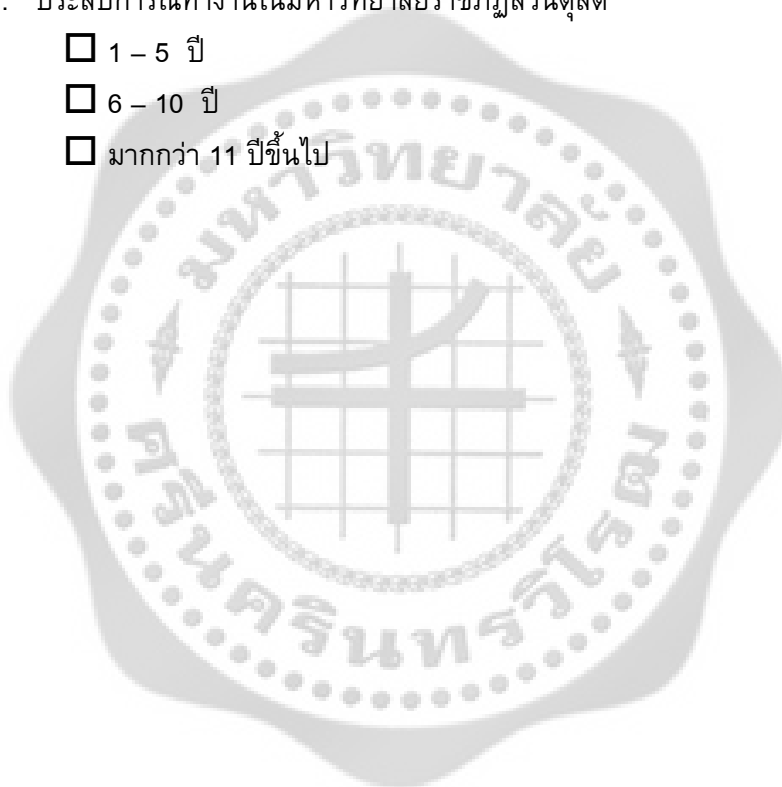
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ 25 – 30 ปี 31 - 36 ปี ตั้งแต่ 37 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท

4. ประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 1 – 5 ปี
 6 – 10 ปี
 มากกว่า 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม รวมทั้งมีบุคลิกภาพ
เหมาะสมกับกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ ในอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศหรือ
อุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE INDUSTRY)

2. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
ตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน
(AIRLINE BUSINESS)

3. เพื่อเป็นฐานรองรับเส้นทางในการทำงาน ให้มีโอกาsk้าวหน้าในหน้าที่การงาน และ
พัฒนาได้ในทางการศึกษาต่อยอด

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE BUSSINESS)					
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม					
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร, เนื้อหาของหลักสูตร

3.1 โครงสร้างของหลักสูตร	
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิตประกอบด้วยหมวดวิชา ดังนี้	
หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33
หมวดวิชาเฉพาะ	87
หมวดวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	5
หมวดวิชาเลือกเสรี	6
รวมหน่วยกิต	131

เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เนื้อหารายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
3. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน					
4. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
5. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ					
6. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในด้านธุรกิจการบิน					
7. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
8. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงทั้งในและต่างประเทศ					
9. การจัดเนื้อหาวิชาต่างๆ ของหลักสูตรเป็นไปตามลำดับความยากง่าย					
10. เนื้อหาวิชาของหลักสูตรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ทักษะคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

- คำชี้แจง:1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
2. ขอให้ท่านประเมินบัณฑิตตามข้อคำถามดังกล่าวนี้

ทักษะคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

ข้อคำถาม	ระดับเจตคติ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. บัณฑิตมีความเอาใจใส่และทุ่มเทในการทำงาน					
2. บัณฑิตมีความกระตือรือร้น เวลาให้บริการกับลูกค้า					
3. บัณฑิตมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงาน					
4. บัณฑิตมีความกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี					
5. บัณฑิตมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นได้					
6. บัณฑิตมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7. บัณฑิตมีความมั่นใจในตนเองในการปฏิบัติงาน					
8. บัณฑิตมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
9. บัณฑิตมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้					
10. บัณฑิตมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน					
11. บัณฑิตมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในสำนักงานได้					
12. บัณฑิตมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ 6 สำหรับผู้บังคับบัญชา

แบบสอบถาม
การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ
แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ
พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อนำผลการประเมินในครั้งนี้ไปใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการแบ่ง แบบสอบถามเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการ บิน ในด้านบริบท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการ บิน ในด้านประสิทธิผลของหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการ บิน ในด้านความยั่งยืนของหลักสูตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดให้ ข้อมูลให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงซึ่งผลการให้ข้อมูลจะไม่มีผลใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวมีนา ดาวเรือง

นิสิตสาขาวิทยาการการประเมิน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 25 – 30 ปี 31 - 36 ปี ตั้งแต่ 37 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
4. อาชีพ รับราชการ พนักงานบริษัท
 รัฐวิสาหกิจ อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ประสบการณ์ทำงาน
 1 – 5 ปี
 6 – 10
 มากกว่า 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

**วัตถุประสงค์ของหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจ
การบิน โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน
ดุสิต**

1. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม รวมทั้งมีบุคลิกภาพ
เหมาะสมกับกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ ในอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศหรือ
อุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE INDUSTRY)
2. เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
ตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน
(AIRLINE BUSINESS)
3. เพื่อเป็นฐานรองรับเส้นทางในการทำงาน ให้มีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงาน และ
พัฒนาได้ในทางการศึกษาต่อยอด

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามมาตรฐานความต้องการของอุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ และอุตสาหกรรมสายการบิน (AIRLINE BUSINESS)					
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย จริยธรรม และคุณธรรม					
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมและองค์กรต่างๆ					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

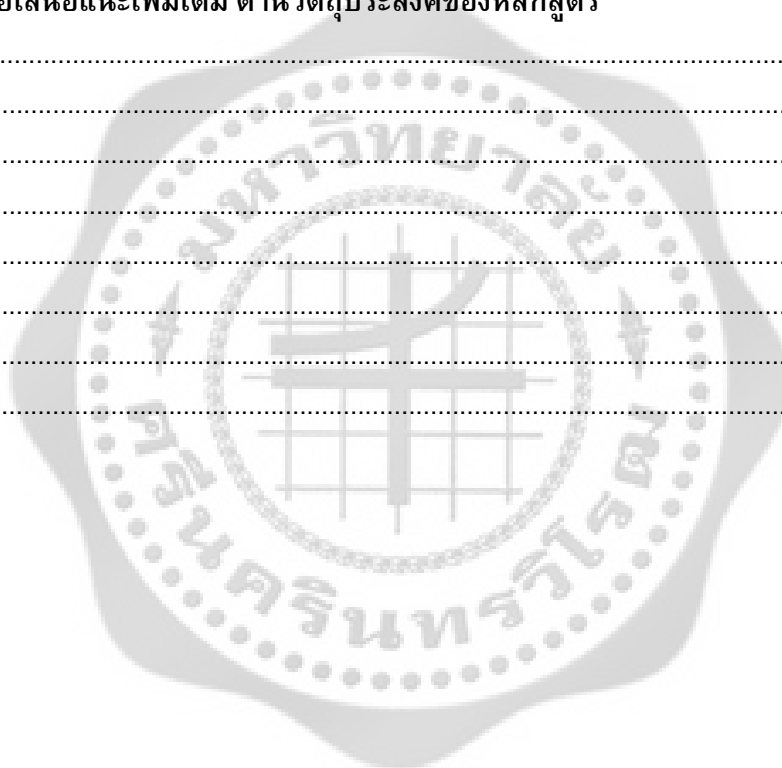
.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาการจัดการบิน
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ทักษะคิดของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

- คำชี้แจง:** 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
2. ขอให้ท่านประเมินผู้ได้บังคับบัญชาของท่านตามข้อคำถามดังกล่าวนี้

ทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

ข้อคำถาม	ระดับเจตคติ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. บัณฑิตมีความเอาใจใส่และทุ่มเทในการทำงาน					
2. บัณฑิตมีความกระตือรือร้น เวลาให้บริการกับลูกค้า					
3. บัณฑิตมีความภาคภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงาน					
4. บัณฑิตมีความกล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี					
5. บัณฑิตมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นได้					
6. บัณฑิตมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7. บัณฑิตมีความมั่นใจในตนเองในการปฏิบัติงาน					
8. บัณฑิตมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
9. บัณฑิตมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้					
10. บัณฑิตมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน					
11. บัณฑิตมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในสำนักงานได้					
12. บัณฑิตมีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านทัศนคติของบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ แขนงวิชาธุรกิจการบิน

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ พุทธศักราช 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ด้านความยั่งยืนของหลักสูตร ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการ
ปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต

คำชี้แจง: 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

2. ขอให้ท่านประเมินผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านตามข้อคำถามดังกล่าวนี้

ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนางานของบัณฑิต

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง					
2. บัณฑิตสามารถนำหลักการคิด ทฤษฎี ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
3. บัณฑิตสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน					
4. บัณฑิตสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้					
5. บัณฑิตมีคุณภาพในการปฏิบัติงานเป็นที่น่าพึงพอใจ					
6. บัณฑิตมีภาวะผู้นำที่ดีและผู้ตามที่ดี					
7. บัณฑิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน					
8. บัณฑิตมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน					
9. บัณฑิตมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
10. บัณฑิตมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
11. บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริต					
12. บัณฑิตมีวินัย ตรงต่อเวลา					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาว มีนา ดาวเรือง
วันเดือนปีเกิด	5 มีนาคม 2524
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	44/20 ซ.พิชญันท์ 3 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2541	มัธยมศึกษา จาก โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ.2546	ปริญญาตรี จาก สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ.2554	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการการประเมิน) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

